

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Слободян С.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Фахова іноземна мова

English academic purposes

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

тип дисципліни: обов'язкова

мова(и) викладання: англійська

Миколаїв – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності «051 Економіка» освітня програма «Економіка».

«10» червня 2022 року. – 69 с.

Розробник:

Філіпова Н.М., канд. філол. наук, доцент, професор НУК, завідувач кафедри прикладної лінгвістики.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» узгоджено з гарантом освітньої програми «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня.

Гарант освітньої програми

Парсяк В.Н.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» розглянуто на засіданні кафедри прикладної лінгвістики.

Протокол № 13 від «01» липня 2022 р.

Завідувач кафедри

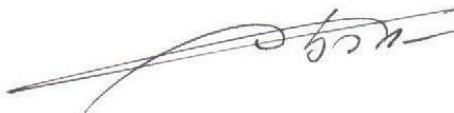

Філіпова Н.М.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового гуманітарного інституту.

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 р.

Голова

Бобіна О.В.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Лабарткава А.В.

Робоча програма навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» затверджена Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 6 від «29» серпня 2022 р.

Голова НМР НУК

Трушляков Є.І.

© НУК, 2022
© Філіпова Н.М., 2022

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	7
5. Програма навчальної дисципліни	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	19
7. Форми поточного та підсумкового контролю	20
8. Критерії оцінювання результатів навчання	23
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.....	23
10. Рекомендовані джерела інформації	24

ВСТУП

Анотація

Курс «Фахова іноземна мова» для наукового спілкування – це інтегрований курс для розвитку вмінь читання, письма, аудіювання і говоріння на рівні B2 (загальнонавчана англійська мова), на рівні C1 (професійно-орієнтована англійська мова для наукового спілкування).

Мета курсу передбачає досягнення необхідного рівня лінгвістичної і комунікативної компетенції для здобуття знань з граматики, загальнонавчаної лексики, науково-технічної лексики (рівень C1) і формування професійних навичок володіння англійською мовою для наукового спілкування. Завдання курсу дозволяють здобувачам виконувати самостійну наукову діяльність: а) отримувати необхідну інформацію із аутентичних періодичних видань і оригінальних наукових джерел; б) використовувати навички письмової (анотації, резюме, статті, звіти тощо) і усної комунікації (обговорення, лекції, презентації тощо); в) володіти такими компетенціями: співпрацювати, обґрунтовувати наукові ідеї, спілкуватися різними комунікантами на наукові теми, розуміти міжкультурні в процесі міжмовної комунікації.

Ключові слова: англійська мова для наукового спілкування, курс англійської мови на основі інтегрованих навичок, комунікативна компетенція, лінгвістична компетенція, соціокультурна компетенція.

Summary

It is an integrated skills course which means that students are supposed to develop their abilities in reading, writing, listening and speaking in the General English context (Level B2) and in the Academic English context (Level C1).

The aim of the course is to achieve the necessary level of linguistic and communicative competences which envisages: the knowledge of general grammar and vocabulary; the knowledge of academic vocabulary, terminology and specific characteristics of English scientific and technical style (Level C1); the formation of speaking, writing and listening skills: communication on professional and academic topics (Level C1).

The tasks of the course are based on the aim of getting PhD students ready for independent research activity using their knowledge of the English language: a) to obtain the information by means of reading authentic English periodical and academic sources; b) to use the skills of written (summaries, resumes, articles, reports etc.) and oral communication (discussions, lectures, presentations etc.); c) to master the following competences: to cooperate, to substantiate research ideas, to communicate with different target groups, to understand intercultural differences in communication.

Key words: Academic English, integrated skills course, communicative competence, linguistic competence, sociocultural competence.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 8	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові»	Обов’язкова	
Модулів – 4	Спеціальність 051 «Економіка» Освітня-наукова програма «Економіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 16		1- й	2-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету			
Індивідуальне науково-дослідне завдання _ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 240		1-й / 2-й	3-й / 4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента –8.	Освітній рівень: Третій (освітньо-науковий)	-	-
		Практичні	
		30 год. / 30 год.	30 год. / 30 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		30 год. / 30 год.	30 год. / 30 год.
		Вид контролю: Екзамен (4-й семестр)	
Форма контролю: комбінована			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної викладання дисципліни «Фахова іноземна мова» є формування у здобувачів відповідно до освітньо-наукової програми таких компетентностей програми загальних та фахових компетентностей:

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни – це рівень володіння іноземною мовою не нижче B2.

Здобувач (аспірант) повинен знати: основні лексичні одиниці загальної та професійної лексики, основні граматичні структури; правила побудови всіх типів речень.

Здобувач (аспірант) повинен вміти: ефективно спілкуватися зі спеціальною та загальною аудиторіями іноземною мовою, а також представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово; застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, використовуючи іноземну мову для отримання, обробки та зберігання наукової інформації.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

5. Програма навчальної дисципліни

1-Й РІК НАВЧАННЯ

Модуль 1

Змістовий модуль 1

Тема 1. Дозвіл та розваги. Entertainment.

Лексика. Vocabulary: Going out, Staying in

Граматика. Grammar: Question forms, Prepositional phrases

Читання. Reading: *If on a winter's night a traveler*

Аудіювання. Listening: Changes in popular music

Говоріння. Speaking: Entertainment – discussion, personal information

Письмо. Writing: Review (writing a paragraph plan)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Requests

Тема 2. Leisure.

Personal information interview. Topic revision.

Тема 3. Сім'я та друзі. Family relations.

Лексика. Vocabulary: Family and relationships, Word formation – *suffixes*,
Describing people

Граматика. Grammar: Present tenses

Читання. Reading: *Family Swap*

Аудіювання. Listening: Friends

Говоріння. Speaking: Friends – discussion (responding to opinions)

Письмо. Writing: Informal letter/email (paragraphing / apostrophes)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Apologies

Тема 4. Friends.

Keeping a learner diary. Topic revision.

Змістовий модуль 2

Тема 5. Місто, де я живу. Lifestyles.

Лексика. Vocabulary: Lifestyles and homes, At home, Town and country

Граматика. Grammar: Making comparisons

Читання. Reading: *Pledgebank*

Аудіювання. Listening: Living on the road

Говоріння. Speaking: Places to live – comparing photos

Письмо. Writing: Discursive essay. Informal letter/email

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Active listening

Тема 6. Places to live.

Learning outside the classroom. Topic revision.

Тема 7. Мандрювання. Travel.

Лексика. Vocabulary: Travel and transport, Synonyms

Граматика. Grammar: Time tenses, Time linkers

Читання. Reading: The pilot who survived *gapped text

Аудіювання. Listening: *Long Way Round*

Говоріння. Speaking: Travel and holidays – discussion

Письмо. Writing: Short story

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Thanking

Тема 8. Tourism.

Topic revision.

Змістовий модуль 3

Тема 9. Спорт. Sport.

Лексика. Vocabulary: Sport and competition, Success

Граматика. Grammar: Obligation and permission, *Would/used to*

Читання. Reading: *The Kite Runner*

Аудіювання. Listening: It's not the winning, it's the taking part

Говоріння. Speaking: Unhealthy lifestyles – collaborative task, Young people and exercise – discussion

Письмо. Writing: Report (linkers of addition)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Offering help

Тема 10. Hobbies and interests.

Topic revision.

Тема 11. Біографія. Life stories.

Лексика. Vocabulary: Ages and stages, Dependent prepositions

Граматика. Grammar: *So/such; too/enough*, Present perfect

Читання. Reading: It's their age!

Аудіювання. Listening: Japanese coming-of-age

Говоріння. Speaking: Choices, ambitions, etc –discussion

Письмо. Writing: Formal letter (asking for information)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Persuasion

Тема 12. Life experience.

Learning from experience. Topic revision.

Змістовий модуль 4.

Тема 13. Наукові відкриття. Inventions and discoveries.

Лексика. Vocabulary: Science, inventions and discoveries, Intensifiers
(alternatives to very)

Граматика. Grammar: Future forms

Читання. Reading: A Short History of Nearly Everything

Аудіювання. Listening: Visions of future

Говоріння. Speaking: Science at school and work (comparing photos,
speculating)

Письмо. Writing: Article

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Instructions

Тема 14. Science at work and study.

Topic revision.

Тема 15. Їжа/приготування їжі. Food and cooking.

Лексика. Vocabulary: Food and cooking, Compound adjectives

Граматика. Grammar: Countable and uncountable nouns, Articles

Читання. Reading: Special restaurants

Аудіювання. Listening: Chewing gum

Говоріння. Speaking: Cooking and healthy eating – discussion (organizing
your ideas)

Письмо. Writing: Informal letter to a friend (topic sentences)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Sharing ideas

Тема 16. Healthy eating.

Topic revision.

Другий семестр.

Модуль 2

Змістовий модуль 5

Тема 17. Навколишнє середовище. The environment.

Лексика. Vocabulary: Weather, Animals

Граматика. Grammar: Participle clauses, Expressing purpose

Читання. Reading: Letters from Pompeii

Аудіювання. Listening: Unrelated extracts, *March of the Penguins*

Говоріння. Speaking: Choosing films (discussion)
Письмо. Writing: Review (extending vocabulary) Essay
Комунікативні стратегії. Communication strategies: Saying «NO»

Тема 18. Protecting the environment.

Topic revision.

Тема 19. Спілкування. Communication.

Лексика. Vocabulary: Phrasal verbs (speaking), Ways of speaking
Граматика. Grammar: Adverbs, Causative *have* and *get*

Читання. Reading: Talk to the Hand

Аудіювання. Listening: Song: Coldplay Blogging

Говоріння. Speaking: Blogging – discussion. Libraries – collaborative task and discussion

Письмо. Writing: Report

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Complaints

Тема 20. The Internet.

Topic revision.

Змістовий модуль 6

Тема 21. Гроші. Money.

Лексика. Vocabulary: Money, Numbers

Граматика. Grammar: Relative clauses, *If* structures

Читання. Reading: Freecycle

Аудіювання. Listening: Inheritance and ‘SKI-ing’

Говоріння. Speaking: Money – discussion (overview of expressing opinions, responding to opinions and agreeing/disagreeing)

Письмо. Writing: Formal letter of complaint (appropriate formal language)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Agreeing or disagreeing

Тема 22. Saving and spending.

Topic revision.

Тема 23. Закон та покарання. Crime and punishment.

Лексика. Vocabulary: Crime and punishment, Phrasal verbs (crime), Prefixes

Граматика. Grammar: Reported speech, Reporting verbs

Читання. Reading: Modern-day Robin Hoods

Аудіювання. Listening: The artist who stole to create, Crime and punishment

Говоріння. Speaking: Choosing punishments (discussion involving other people)

Письмо. Writing: Essay (linkers overview)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Turn-taking

Тема 24. Terrorism. The news.

Topic revision.

Змістовий модуль 7.

Тема 25. Чудовий світ таємниць. Mysteries.

Лексика. Vocabulary: Mysteries, Ways of speculating, Feelings

Граматика. Grammar: Possibility and certainty –*ing* forms and infinitives

Читання. Reading: Lost TV series

Аудіювання. Listening: Different mysteries

Говоріння. Speaking: ‘Survivor’ competition (collaborative task: starting, moving on and finishing a discussion)

Письмо. Writing: Short story (preparing your writing)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Compliments

Тема 26. Feelings.

Topic revision.

Тема 27. Робота, професія, кар’єра. Jobs and work.

Лексика. Vocabulary: Jobs and work, Phrasal verbs (work)

Граматика. Grammar: Passives, Ability

Читання. Reading: *Animal Farm*

Аудіювання. Listening: An unusual job. Strange job interviews

Говоріння. Speaking: Choosing a job (discussion – justifying choices & giving reasons; work situations – comparing photos)

Письмо. Writing: Letter of application (punctuation overview)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Public speaking

Тема 28. Choosing the profession.

Your work/study environment. Topic revision.

Змістовий модуль 8

Тема 29. Здібності. Personal abilities.

Лексика. Vocabulary: The mind, Mispronounced words, Idioms with *mind*

Граматика. Grammar: Hypothetical meaning, Verb/subject agreement

Читання. Reading: How to be happy

Аудіювання. Listening: Films about memory

Говоріння. Speaking: Concentrating – comparing photos

Письмо. Writing: Article (awareness of making criteria and comparing ideas)

Комунікативні стратегії. Communication strategies: Making excuses

Тема 30. Brain-friendly study.

Topic revision.

Тема 31. Revision.

Тема 32. Final Test.

2-Й РІК НАВЧАННЯ

Модуль 3

Змістовий модуль 9

Тема 1. University teaching, learning and research.

Лексика. Vocabulary: key general academic vocabulary

Граматика. Grammar: register: spoken v. written; cohesion through discourse markers: time sequence, evidence; avoiding sentence fragments

Читання. Reading: differentiating register/style; personal learning style; identifying theme/skimming; English-medium tertiary education

Listening: register: the new student; listening for markers which indicate main ideas: library orientation talk

Говоріння. Speaking: exploration of previous education system; academic requests

Письмо. Writing: planning essays, explanations, paragraph formatting

Critical thinking: How do you like to learn language: quiz

Тема 2. Academic orientation styles of learning.

Grammar and Vocabulary: noun forms; *-ing* forms; Present simple in academic English; sentences with *if* that talk about what is generally true; collocations with *conclusion*

Reading: reading for key terms and guessing meaning in context; grammar in context: *-ing* forms; grammar in context: present simple in academic English; scan reading; reading for your course; gist reading

Listening and Speaking: asking for study help

Writing: organizing ideas; linking words

Setting study goals in academic English

Focusing on academic study

Reading and writing in academic English

Attending lectures

Studying independently on an academic English course

Thinking about the role of language in academic English

Змістовий модуль 10

Тема 3. Science and technology.

Лексика. Vocabulary:

Граматика. Grammar: cohesion through discourse makers: contrast, deduction, example, addition and summation

Читання. Reading: avoiding repetition

Аудіювання. Listening: listening for reasons: interview with a scientist

Говоріння. Speaking: issues in science and technology; interrupting, suggesting, accepting and rejecting ideas

Письмо. Writing: discussions, analyzing questions: which genre?

Critical thinking: analysis of positive and negative aspects of technology

Тема 4. Innovation.

Grammar and Vocabulary: *Innovation* word family; synonyms; comparative language; articles; joining ideas

Reading: approaches to note-taking

Listening and Speaking: turn-taking in discussions

Writing: paraphrasing by using synonyms; grammar in context: comparing and contrasting

Змістовий модуль 11

Тема 5. The Environment as a global issue.

Лексика. Vocabulary:

Граматика. Grammar: reporting verbs in citation and paraphrasing; Future predictions

Читання. Reading: skimming and scanning

Аудіювання. Listening: tutorial participation skills: listening for main purpose; tutorial questions: business and the environment

Говоріння. Speaking: environmental issues; Tutorial Participation Skills: asking questions; using visual aids in presentations

Письмо. Writing: research reports; mini research project

Critical thinking: distinguishing between fact and opinion

Тема 6. Economics as a global issue.

Grammar and Vocabulary: words associated with planning; language of possibility; definitions; language of presentations; word families from the Academic Word List

Reading: reading for key information and concepts; grammar in context: expressing different levels of certainty; vocabulary in context: language to define terms

Listening and Speaking: describing a process in a seminar presentation; giving a presentation: describing a process

Writing: drafting a process

Змістовий модуль 12

Тема 7. Cross-cultural communication as a global issue.

Лексика. Vocabulary:

Граматика. Grammar: articles; language persuasion; Review: register nominalization referencing; modality

Reading: finding implied meaning; peer review of extended essays; precis and abstract; interpreting information from charts and graphs

Listening: language of persuasion; interview with a student about listening skills; note-taking from a lecture: cross-cultural communication

Speaking: languages quiz and discussion; persuasion; explaining grammar features of your own language; cross-cultural discussion of common beliefs and practices

Writing: dissecting essay questions for meaning; Exposition – revisited and expanded; answering short answer questions; genre overview; precis, abstracts and introductions; extended introductions; conclusions and summaries; describing charts and graphs

Critical thinking: reflecting on cultural aspects of persuasion; Critical Cultural Consciousness: political protest

Тема 8. Information age.

Grammar and Vocabulary: word building, noun phrases, phrases of frequency, vocabulary families, prepositional phrases, reporting verbs

Reading: interactive reading; grammar in context: phrases of frequency; reading for the main ideas in a text, grammar in context: prepositional phrases

Listening and Speaking: outlining issues and putting forward your of view

Writing: drafting and building arguments

Модуль 4

Змістовий модуль 13

Тема 9. International Academic conferences. International cooperation.

Reading: international cooperation programmes; grants

Listening: arrival; welcome to the Grand Hotel; I seem to have a problem

Speaking: greetings and introductions; starting and keeping a conversation going; showing interest and reacting to news; inviting; paying and receiving compliments; saying thank you, sorry and goodbye

Writing: ready to start, a reference letter, proposal for partnership; writing a cover letter for a grant proposal

Тема 10. IT Troubleshooting.

Grammar and Vocabulary: subordination; crime vocabulary; hedging language; cohesion

Reading: text organization, grammar in context: hedging language

Listening and Speaking: problem-solution patterns and repair strategies

Writing: generating ideas; grammar in context: cohesive devices; in-text referencing

Змістовий модуль 14

Тема 11. Academic publications.

Reading: publishing matters, popular science articles, research report

Writing: What makes a good summary?; Topic sentences; Make your abstract cohesive; Abstracts from different fields of study; A grant proposal; Polishing an executive summary

Тема 12. Net working. Lecture skills.

Preparing for lecture: chemical elements; predicting information from visuals; vocabulary for the context; discussion; vocabulary for the context

Listening: listening for gist and detail; scan listening and interactive listening

Language focus: language for focusing on visuals; beginnings and endings Intonation; guessing the meaning of vocabulary; *If* structures

Follow-up: critical thinking; further listening; discussion; further listening

Змістовий модуль 15

Тема 13. Організація та участь у міжнародних подіях.

A conference planning timeline

A call for papers
 Presentation formats
 Asking questions
 Responding to questions and comments
 Paraphrasing and summarizing
 Presenting arguments
 Evaluating arguments
 Discussion matters
 Preparing for a panel discussion
 Closing effectively

Тема 14. Лекція англійською мовою.

Why do we lecture?
 An effective lecture
 Students' involvement

Змістовий модуль 16.

Тема 15. Підготовка до презентації проєктів.

What makes a good presentation
 Developing presentation skills
 Working with visuals
 Your presentation skills
 Visual information
 Writing about trends

Тема 16. Презентація проєктів. Фінальний тест

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	п	с. р.
1	2	3	4	5
1-Й РІК НАВЧАННЯ				
Перший семестр				
Модуль 1				
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Дозвіл та розваги. Entertainment.	6	-	4	2
Тема 2. Leisure.	2	-	-	2
Тема 3. Сім'я та друзі. Family relations.	5	-	4	1
Тема 4. Friends.	2	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1	15	-	8	7
Змістовий модуль 2				
Тема 5. Місто, де я живу. Lifestyles.	6	-	4	2
Тема 6. Places to live.	2	-	-	2
Тема 7. Мандрювання. Travel.	5	-	3	2
Тема 8. Tourism.	2	-	-	2
Разом за змістовим модулем 2	15	-	7	8
Змістовий модуль 3				

Тема 9. Спорт. Sport.	4	-	4	-
Тема 10. Hobbies and interests.	4	-	-	4
Тема 11. Біографія. Life stories.	4	-	4	-
Тема 12. Life experience.	3	-	-	3
Разом за змістовим модулем 3	15	-	8	7
Змістовий модуль 4				
Тема 13. Наукові відкриття. Inventions and discoveries.	4	-	4	-
Тема 14. Science at work and study.	4	-	-	4
Тема 15. Їжа/приготування їжі. Food and cooking.	3	-	3	-
Тема 16. Healthy eating.	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 4	15	-	7	8
Разом за модулем 1	30	-	15	15
Другий семестр				
Модуль 2				
Змістовий модуль 5				
Тема 17. Навколишнє середовище. The environment.	4	-	4	-
Тема 18. Protecting the environment.	4	-	-	4
Тема 19. Спілкування. Communication.	4	-	4	-
Тема 20. The Internet.	3	-	-	3
Разом за змістовим модулем 5	15	-	8	7
Змістовий модуль 6				
Тема 21. Гроші. Money.	4	-	4	-
Тема 22. Saving and spending.	4	-	-	4
Тема 23. Закон та покарання. Crime and punishment.	3	-	3	-
Тема 24. Terrorism. The news.	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 6	15	-	7	8
Разом за модулем 3	30	-	15	15
Змістовий модуль 7				
Тема 25. Чудовий світ таємниць. Mysteries.	4	-	4	-
Тема 26. Feelings. Topic revision.	4	-	-	4
Тема 27. Робота, професія, кар'єра. Jobs and work.	4	-	4	-
Тема 28. Choosing the profession.	3	-	-	3
Разом за змістовим модулем 7	15	-	8	7
Змістовий модуль 8				
Тема 29. Здібності. Personal abilities.	4	-	4	-
Тема 30. Brain-friendly study.	4	-	-	4
Тема 31. Revision.	3	-	3	-
Тема 32. Final Test.	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 8	15	-	7	8
Разом за модулем 2	30	-	15	15
2-Й РІК НАВЧАННЯ				
Третій семестр				
Модуль 3				
Змістовий модуль 9				
Тема 1. University teaching, learning and research.	7	-	4	4
Тема 2. Academic orientation styles of learning.	8	-	3	4
Разом за змістовим модулем 9	15	-	7	8
Змістовий модуль 10				
Тема 3. Science and technology.	8	-	4	4

Тема 4. Innovation.	7	-	4	3
Разом за змістовим модулем 10	15	-	8	7
Змістовий модуль 11				
Тема 5. The Environment as a global issue.	8	-	4	4
Тема 6. Economics as a global issue.	7	-	3	4
Разом за змістовим модулем 11	15	-	7	8
Змістовий модуль 12				
Тема 7. Cross-cultural communication as a global issue.	8	-	4	4
Тема 8. Information age.	7	-	4	3
Разом за змістовим модулем 12	15	-	8	7
Разом за модулем 3	30	-	15	15
Четвертий семестр				
Модуль 4				
Змістовий модуль 13				
Тема 9. International Academic conferences. International cooperation.	8	-	4	4
Тема 10. IT Troubleshooting.	7	-	3	4
Разом за змістовим модулем 13	15	-	7	8
Змістовий модуль 14				
Тема 11. Academic publications.	8	-	4	4
Тема 12. Net working. Lecture skills.	7	-	4	3
Разом за змістовим модулем 14	15	-	8	7
Змістовий модуль 15				
Тема 13. Організація та участь у міжнародних подіях.	8	-	4	4
Тема 14. Лекція англійською мовою.	7	-	3	4
Разом за змістовим модулем 15	15	-	7	8
Змістовий модуль 16				
Тема 15. Підготовка до презентації проєктів.	8	-	4	4
Тема 16. Презентація проєктів. Фінальний тест.	7	-	4	3
Разом за змістовим модулем 16	15	-	8	7
Разом за модулем 4	30	-	15	15
УСЬОГО ГОДИН	240	-	120	120

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дозвіл та розваги. Entertainment.	4
2	Сім'я та друзі. Family relations.	4
3	Місто, де я живу. Lifestyles.	4
4	Мандрювання. Travel.	3
5	Спорт. Sport.	4
6	Біографія. Life stories.	4
7	Наукові відкриття. Inventions and discoveries.	4
8	Їжа/приготування їжі. Food and cooking.	3
9	Навколишнє середовище. The environment.	4
10	Спілкування. Communication.	4
11	Гроші. Money.	4
12	Закон та покарання. Crime and punishment.	3
13	Чудовий світ таємниць. Mysteries.	4
14	Робота, професія, кар'єра. Jobs and work.	4
15	Здібності. Personal abilities.	4
16	Revision.	3
17	University teaching, learning and research.	4
18	Academic orientation styles of learning.	3
19	Science and technology.	4
20	Innovation.	4
21	The Environment as a global issue.	4
22	Economics as a global issue.	3
23	Cross-cultural communication as a global issue.	4
24	Information age.	4
25	International Academic conferences. International cooperation.	4
26	IT Troubleshooting.	3
27	Academic publications.	4
28	Net working. Lecture skills.	4
29	Організація та участь у міжнародних подіях.	4
30	Лекція англійською мовою.	3
31	Підготовка до презентації проектів.	4
32	Презентація проектів. Фінальний тест.	4
	Разом	120

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів:

- підготовка усних відповідей до практичних занять – **1 год/1 заняття**;
- виконання домашніх письмових робіт – **2 год/1 заняття**;
- підготовка до контрольних заходів (МКР, тестів) – **3 год. на 1 захід**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять: читання, аудіювання	40
2	Виконання письмових практичних робіт	50
3	Підготовка екзаменаційної презентації	15
4	Підготовка реферату: стаття, обґрунтування дисертаційного дослідження, термінологічний глосарій	15
Разом		120

Індивідуальне науково дослідне завдання

Теми рефератів (writing – писемне спілкування) та презентацій (speaking – усне спілкування) залежать від напряму наукової дослідницької діяльності докторантів і вибираються відповідно до тем їх дисертаційних робіт.

Обов'язковим компонентом підготовки є попередня узгодженість із керівником наукової роботи.

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання:

За джерелом знань словесний метод навчання – пояснення теми і практичні завдання, наочний метод навчання – ілюстрація (таблиці, схеми), практичний метод навчання – вправи, завдання, за типом пізнавальної діяльності – інформаційно-рецептивний та репродуктивний методи, за ступенем керування навчальною діяльністю – під керівництвом викладача, а також самостійна робота здобувачів з довідковою літературою (конспектування, виконання завдань).

За логікою передачі інформації – індуктивний та дедуктивний методи, за кількістю задіяних здобувачів – колективний, груповий, індивідуальний методи.

Основний метод викладання іноземної мови – це комунікативний метод, який передбачає формування лінгвістичної, комунікативної і соціокультурної компетенції. Основні підходи, які дозволяють сформулювати і розвинути компетенції, які необхідні для реального спілкування:

- а) студенто-орієнтований підхід;

- б) контентно-орієнтований підхід;
- в) інтеграція різних комунікативно-орієнтованих методик навчання.

До переліку типових методів демонстрування результатів виконання навчальних робіт в процесі проведення поточного контролю, оцінювання результатів самостійної роботи, підсумкової атестації (комплексний екзамен наприкінці 4 семестру) з курсу «Фахова іноземна мова» відносяться:

- а) усні відповіді на практичних заняттях; відповіді на запитання і участь в обговоренні питань, які передбачені програмою курсу;
- б) виконання практичних поточних завдань та МКР;
- в) написання реферату;
- г) виконання поточних тестів;
- д) виконання контрольних тестів;
- ж) виконання письмового екзаменаційного завдання;
- з) складання усного екзаменаційного завдання.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного іспиту. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках здобувач може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Поточний і семестровий контроль виконується викладачем на основі поточних оцінок в процесі навчання (відвідування занять) або після перевірки викладачем завдань і тестів, які виконані аспірантом самостійно.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти та їх оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
ВІДПОВІДІ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ	
59-60	1. Програма даного курсу виконана здобувачем повністю. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань висока. 4. Здобувач відвідав всі заняття і брав активну участь в обговоренні. 5. Здобувач виявив творчий підхід до виконання всіх завдань. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання в повному обсязі і вчасно. 7. Відповіді правильні, містять аналіз, узагальненість, аргументацію.
55-58	1. Програма даного курсу виконана здобувачем повністю. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання.

	3. Якість виконаних завдань достатня. 4. Здобувач відвідав всі заняття і брав активну участь в обговоренні. 5. Здобувач в основному, виявляв виявив творчий підхід до виконання всіх завдань. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання в повному обсязі і вчасно. 7. Відповіді в цілому правильні, містять аналіз, узагальненість, аргументацію.
45-54	1. Програма даного курсу виконана здобувачем повністю. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач не завжди брав активну участь в обговоренні всі заняття і брав активну участь в обговоренні. 5. Здобувач не виявив творчого підходу до виконання завдань, в основному, спираючись на зразки. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання в повному обсязі і вчасно. 7. Відповіді частково правильні, містять аналіз, узагальненість, аргументацію.
44-31	1. Програма даного курсу виконана, але не менше ніж на 75%. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач несистематично відвідував заняття. 5. Здобувач несистематично виконував завдання, при цьому спирався на зразки. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання в повному обсязі але не вчасно. 7. Відповіді містять значну кількість помилок.
20-30	1. Програма даного курсу виконана, але не менше ніж на 50%. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач епізодично відвідував заняття. 5. Здобувач епізодично виконував завдання, при цьому епізодично спираючись на зразки. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання із запізненням. 7. Відповіді містять багато помилок.
1-19	1. Програма даного курсу виконана, але менше ніж на 50%. 2. Здобувач схематично виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань незадовільна. 4. Здобувач не відвідував заняття. 5. Здобувач епізодично виконував завдання, при цьому епізодично спираючись на зразки. 6. Здобувач подавав із запізненням всі виконані завдання. 7. Відповіді містять багато помилок, не обґрунтовані.
0	1. Програма даного курсу не виконана. 2. Здобувач не виконав практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань незадовільна. 4. Здобувач не відвідував заняття. 5. Здобувач не виконував завдання. 6. Здобувач не подавав виконані завдання. 7. здобувач не надає відповіді.
Максимальна кількість балів: 15x4 бали = 60 балів	
САМОСТІЙНА РОБОТА	
19-20	1. Здобувач виступав з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, виконано вчасно. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань висока.

	4. Здобувач проявив творчий підхід до виконання всіх самостійних завдань.
15-18	1. Здобувач виступав з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, виконано вчасно. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань достатня. 4. Здобувач не проявив творчий підхід до виконання всіх самостійних завдань.
10-14	1. Здобувач не виступав або виступав нерегулярно з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, виконано за зразком, але вчасно. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач не проявив творчий підхід до виконання самостійних завдань.
1-9	1. Здобувач не виступав з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, виконано за зразком і не вчасно. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач не проявив творчий підхід до виконання самостійних завдань
0	1. Здобувач не виступав з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, не виконано. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань не задовільна. 4. Здобувач не проявив творчий підхід до виконання самостійних завдань.
	Максимальна кількість балів – 20
МКР	
10-8	Роботу виконано в належний термін. Представлено 90%- 100% правильних відповідей.
7-5	Роботу виконано в належний термін. Представлено 75%- 89% правильних відповідей.
4-2	Роботу виконано. Представлено 74%- 60% правильних відповідей.
1	Роботу виконано. Представлено 25%- 59% правильних відповідей.
0	Здобувач не виконав роботу.
	Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми 10 балів: 2МКР x 10 балів = 20 балів

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Оцінювання поточного рівня навчальних успіхів здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Участь у практичних завдань	15*4 бали = 60 балів	
Виконання самостійних завдань	20 балів	
Поточний модульних контроль	2*10 балів = 20 балів	
Всього	100 балів	

Структура і оцінювання випускового іспиту

Екзаменаційна оцінка складається як сума оцінок за виконання всіх завдань

Сума балів		Структура випускового іспиту
(0-25)		Письмовий тест (Рівень C1 Academic English: аудіювання, читання, письмо)
(0-25)		Підготовка статті на тему дисертаційного дослідження англійською мовою.
		Підготовка обґрунтування теми дисертаційного дослідження англійською мовою:
(0-25)	(0-5)	Фрейм понятійної галузі
	(0-5)	Термінологічний словник (150-200 термінів)
	(0-10)	Текст реферату (10 сторінок).
	(0-5)	Бібліографія (не менше 15 джерел)
(0-25)		Усна презентація результатів дисертаційного дослідження англійською мовою
Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми 100 балів.		

8. Критерії оцінювання результатів навчання

	Денне відділення	
	Вид роботи	Кількість балів
Перший рік навчання		
Модуль 1	Опрацювання тем, виконання поточних завдань	60 балів
Модуль 2	Опрацювання тем, виконання поточних завдань	
ПМК	Виконання самостійної письмової роботи	20
	Виконання двох МКР	20
Сума		100
Другий рік навчання		
Модуль 3	Опрацювання тем, виконання поточних завдань	60 балів
Модуль 4	Опрацювання тем, виконання поточних завдань	
ПМК	Виконання самостійної письмової роботи	20
	Виконання двох МКР	20
Сума		100

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу, а також різномірні лінгвістичні фактажі для проведення експериментів (текстові, фото- та відеозразки), мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації).

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та діючих комп'ютерних систем, а саме енциклопедій, довідників, комп'ютерних програм з обробки експериментальних даних, а також методичних указівок лектора.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Cox K. Kathy. English for Academic Purposes, Students' book / David Hill. Pearson Longman, 2018. 268 p.
2. Cox K Kathy. English for Academic Purposes, Teacher's book / David Hill. Pearson Longman, 2018. 256 p.
3. Craig Thaine Cambridge , Academic English Teacher's Book / Cambridge University Press. 2018. 136 p.
4. Craig Thaine Cambridge, Academic English Student's Book / Cambridge University Press 2018. 176 p.
5. English for Academics. Book 1. Cambridge University Press, 2017. 175 p.
6. English for Academics. Book 2. Cambridge University Press, 2017. 171 p.
7. Hewings Martin, Advanced Grammar in Use / A Self-study Reference and Practice Book for Advanced Students of English. – Cambridge University Press, 2005. 393 p.
8. Maurer Jay, Focus on Grammar: An Advanced Course for Reference and Practice / Addison Wesley Longman, 2nd ed., 2019. 1009 p.
9. McCarthy Michael, Academic Vocabulary in Use / Michael McCarthy, Felicity O'Dell. Cambridge University Press, 2018. 176 p.
10. Speakout Upper-Intermediate Student's Book, 2nd Edition / Frances Eales, Steve Oakes. Pearson Education Ltd., 2016. 176 p.
11. Speakout Upper-Intermediate Workbook, 2nd Edition / Frances Eales, Steve Oakes, Louis Harrison. Pearson Education Limited. 2015. 98 p.
12. Філіппова Н. М. COMPASS for Research Students: навч. посіб. для підготовки до кандидатського іспиту з англійської мови. Миколаїв: НУК, 2018. 96 с. (гриф МОНУ)

Додаткова література

13. Chase Becky Tarver. Pathways. Listening, Speaking, and Critical Thinking, / Johanssen Kristin L. National Geographic Learning, 2018.
14. Chase Becky Tarver. Pathways. Listening, Speaking, and Critical Thinking, Teacher's Guide / Johanssen Kristin L. – National Geographic Learning, 2018.
15. Hewings Martin, Advanced Grammar in Use / A Self-study Reference and Practice Book for Advanced Students of English. – Cambridge University Press, 2018. 393 p.
16. Speakout Advanced Teacher's Book, 2nd Edition / Damian Williams. Pearson Education Limited, 2016. - 201 p.
17. Speakout Advanced Workbook, 2nd Edition / Antonia Clare, JJ Wilson, Lindsay White. Pearson Education Limited, 2016. 96 p.

18. Speakout Intermediate Student's Book, 2nd Edition / Antonia Clare, JJ Wilson. Pearson Education Ltd, 2015. 175 p.
19. Speakout Upper-Intermediate Teacher's Book, 2nd eEdition / Jane Comyns Carr, Louis Rogers. Pearson Education Limited, 2016. - 210 p.
20. Speakout Upper-Intermediate Workbook, 2nd Edition / Frances Eales, Steve Oakes, Louis Harrison. Pearson Education Limited. 2016. 98 p.
21. Yakhontova T.V., English Academic Writing, For students and researchers / T.V. Yakhontova. 2002. 220 p.
22. Філіппова Н.М. English COMPASS Reference Book. Граматика англійської мови для здобувачів технічних вищих навчальних закладів: навч. посіб. Миколаїв: УДМТУ, Атол, 2015. 108с.

SPEAKING

	OVERALL ORAL PRODUCTION
C2	Can produce clear, smoothly flowing well-structured speech with an effective logical structure which helps the recipient to notice and remember significant points.
C1	Can give clear, detailed descriptions and presentations on complex subjects, integrating sub-themes, developing particular points and rounding off with an appropriate conclusion.
B2	Can give clear, systematically developed descriptions and presentations, with appropriate highlighting of significant points, and relevant supporting detail. Can give clear, detailed descriptions and presentations on a wide range of subjects related to his/her field of interest, expanding and supporting ideas with subsidiary points and relevant examples.
B1	Can reasonably fluently sustain a straightforward description of one of a variety of subjects within his/her field of interest, presenting it as a linear sequence of points.
A2	Can give a simple description or presentation of people, living or working conditions, daily routines, likes/dislikes, etc. as a short series of simple phrases and sentences linked into a list.
A1	Can produce simple mainly isolated phrases about people and places.

	SUSTAINED MONOLOGUE: Describing experience
C2	Can give clear, smoothly flowing, elaborate and often memorable descriptions.
C1	Can give clear, detailed descriptions of complex subjects. Can give elaborate descriptions and narratives, integrating sub-themes, developing particular points and rounding off with an appropriate conclusion.
B2	Can give clear, detailed descriptions on a wide range of subjects related to his/her field of interest.
B1	Can give straightforward descriptions on a variety of familiar subjects within his/her field of interest. Can reasonably fluently relate a straightforward narrative or description as a linear sequence of points. Can give detailed accounts of experiences, describing feelings and reactions. Can relate details of unpredictable occurrences, e.g. an accident. Can relate the plot of a book or film and describe his/her reactions. Can describe dreams, hopes and ambitions. Can describe events, real or imagined. Can narrate a story.
A2	Can tell a story or describe something in a simple list of points. Can describe everyday aspects of his/her environment e.g. people, places, a job or study experience. Can give short, basic descriptions of events and activities. Can describe plans and arrangements, habits and routines, past activities and personal experiences. Can use simple descriptive language to make brief statements about and compare objects and possessions. Can explain what he/she likes or dislikes about something.
A1	Can describe his/her family, living conditions, educational background, present or most recent job. Can describe people, places and possessions in simple terms.
A1	Can describe him/herself, what he/she does and where he/she lives.

	SUSTAINED MONOLOGUE: Putting a case (e.g. in a debate)
C2	No descriptor available
C1	No descriptor available
B2	Can develop an argument systematically with appropriate highlighting of significant points, and relevant supporting detail. Can develop a clear argument, expanding and supporting his/her points of view at some length with subsidiary points and relevant examples. Can construct a chain of reasoned argument: Can explain a viewpoint on a topical issue giving the advantages and disadvantages of various options.
B1	Can develop an argument well enough to be followed without difficulty most of the time. Can briefly give reasons and explanations for opinions, plans and actions.
A2	No descriptor available
A1	No descriptor available

	PUBLIC ANNOUNCEMENTS
C2	No descriptor available
C1	Can deliver announcements fluently, almost effortlessly, using stress and intonation to convey finer shades of meaning precisely.
B2	Can deliver announcements on most general topics with a degree of clarity, fluency and spontaneity which causes no strain or inconvenience to the listener.
B1	Can deliver short, rehearsed announcements on a topic pertinent to everyday occurrences in his/her field which, despite possibly very foreign stress and intonation, are nevertheless clearly intelligible.
A2	Can deliver very short, rehearsed announcements of predictable, learnt content which are intelligible to listeners who are prepared to concentrate.
A1	No descriptor available

	ADDRESSING AUDIENCES
C2	Can present a complex topic confidently and articulately to an audience unfamiliar with it, structuring and adapting the talk flexibly to meet the audience's needs. Can handle difficult and even hostile questioning.
C1	Can give a clear, well-structured presentation of a complex subject, expanding and supporting points of view at some length with subsidiary points, reasons and relevant examples. Can handle interjections well, responding spontaneously and almost effortlessly.
B2	Can give a clear, systematically developed presentation, with highlighting of significant points, and relevant supporting detail. Can depart spontaneously from a prepared text and follow up interesting points raised by members of the audience, often showing remarkable fluency and ease of expression. Can give a clear, prepared presentation, giving reasons in support of or against a particular point of view and giving the advantages and disadvantages of various options. Can take a series of follow up questions with a degree of fluency and spontaneity which poses no strain for either him/herself or the audience.
B1	Can give a prepared straightforward presentation on a familiar topic within his/her field which is clear enough to be followed without difficulty most of the time, and in which the main points are explained with reasonable precision. Can take follow up questions, but may have to ask for repetition if the speech was rapid.
A2	Can give a short, rehearsed presentation on a topic pertinent to his/her everyday life, briefly give reasons and explanations for opinions, plans and actions. Can cope with a limited number of straightforward follow up questions.

	Can give a short, rehearsed, basic presentation on a familiar subject. Can answer straightforward follow up questions if he/she can ask for repetition and if some help with the formulation of his/her reply is possible.
A1	Can read a very short, rehearsed statement – e.g. to introduce a speaker, propose a toast.

WRITING

	OVERALL WRITTEN PRODUCTION
C2	Can write clear, smoothly flowing, complex texts in an appropriate and effective style and a logical structure which helps the reader to find significant points.
C1	Can write clear, well-structured texts of complex subjects, underlining the relevant salient issues, expanding and supporting points of view at some length with subsidiary points, reasons and relevant examples, and rounding off with an appropriate conclusion.
B2	Can write clear, detailed texts on a variety of subjects related to his/her field of interest, synthesising and evaluating information and arguments from a number of sources.
B1	Can write straightforward connected texts on a range of familiar subjects within his field of interest, by linking a series of shorter discrete elements into a linear sequence.
A2	Can write a series of simple phrases and sentences linked with simple connectors like ‘and’, ‘but’ and ‘because’.
A1	Can write simple isolated phrases and sentences.

	CREATIVE WRITING
C2	Can write clear, smoothly flowing, and fully engrossing stories and descriptions of experience in a style appropriate to the genre adopted.
C1	Can write clear, detailed, well-structured and developed descriptions and imaginative texts in an assured, personal, natural style appropriate to the reader in mind.
B2	Can write clear, detailed descriptions of real or imaginary events and experiences, marking the relationship between ideas in clear connected text, and following established conventions of the genre concerned. Can write clear, detailed descriptions on a variety of subjects related to his/her field of interest. Can write a review of a film, book or play.
B1	Can write straightforward, detailed descriptions on a range of familiar subjects within his/her field of interest. Can write accounts of experiences, describing feelings and reactions in simple connected text. Can write a description of an event, a recent trip – real or imagined. Can narrate a story.
A2	Can write about everyday aspects of his/her environment, e.g. people, places, a job or study experience in linked sentences. Can write very short, basic descriptions of events, past activities and personal experiences. Can write a series of simple phrases and sentences about their family, living conditions, educational background, present or most recent job. Can write short, simple imaginary biographies and simple poems about people.
A1	Can write simple phrases and sentences about themselves and imaginary people, where they live and what they do.

	REPORTS AND ESSAYS
C2	Can produce clear, smoothly flowing, complex reports, articles or essays which present a case, or give critical appreciation of proposals or literary works. Can provide an appropriate and effective logical structure which helps the reader to find significant points.
C1	Can write clear, well-structured expositions of complex subjects, underlining the relevant salient issues.

	Can expand and support points of view at some length with subsidiary points, reasons and relevant examples.
B2	Can write an essay or report which develops an argument systematically with appropriate highlighting of significant points and relevant supporting detail. Can evaluate different ideas or solutions to a problem.
	Can write an essay or report which develops an argument, giving reasons in support of or against a particular point of view and explaining the advantages and disadvantages of various options. Can synthesise information and arguments from a number of sources.
B1	Can write short, simple essays on topics of interest. Can summarise, report and give his/her opinion about accumulated factual information on familiar routine and non-routine matters within his/her field with some confidence.
	Can write very brief reports to a standard conventionalised format, which pass on routine factual information and state reasons for actions.
A2	No descriptor available
A1	No descriptor available

LISTENING

	OVERALL LISTENING COMPREHENSION
C2	Has no difficulty in understanding any kind of spoken language, whether live or broadcast, delivered at fast native speed.
C1	Can understand enough to follow extended speech on abstract and complex topics beyond his/her own field, though he/she may need to confirm occasional details, especially if the accent is unfamiliar. Can recognise a wide range of idiomatic expressions and colloquialisms, appreciating register shifts. Can follow extended speech even when it is not clearly structured and when relationships are only implied and not signalled explicitly.
	Can understand standard spoken language, live or broadcast, on both familiar and unfamiliar topics normally encountered in personal, social, academic or vocational life. Only extreme background noise, inadequate discourse structure and/or idiomatic usage influences the ability to understand.
B2	Can understand the main ideas of propositionally and linguistically complex speech on both concrete and abstract topics delivered in a standard dialect, including technical discussions in his/her field of specialisation. Can follow extended speech and complex lines of argument provided the topic is reasonably familiar, and the direction of the talk is sign-posted by explicit markers.
	Can understand straightforward factual information about common everyday or job related topics, identifying both general messages and specific details, provided speech is clearly articulated in a generally familiar accent.
B1	Can understand the main points of clear standard speech on familiar matters regularly encountered in work, school, leisure etc., including short narratives.
	Can understand enough to be able to meet needs of a concrete type provided speech is clearly and slowly articulated.
A2	Can understand phrases and expressions related to areas of most immediate priority (e.g. very basic personal and family information, shopping, local geography, employment) provided speech is clearly and slowly articulated.
	Can follow speech which is very slow and carefully articulated, with long pauses for him/her to assimilate meaning.
A1	

	UNDERSTANDING CONVERSATION BETWEEN NATIVE SPEAKERS
C2	As C1
C1	Can easily follow complex interactions between third parties in group discussion and debate, even on abstract, complex unfamiliar topics.
B2	Can keep up with an animated conversation between native speakers. Can with some effort catch much of what is said around him/her, but may find it difficult to participate effectively in discussion with several native speakers who do not modify their language in any way.
B1	Can generally follow the main points of extended discussion around him/her, provided speech is clearly articulated in standard dialect.
A2	Can generally identify the topic of discussion around him/her, when it is conducted slowly and clearly.
A1	No descriptor available

	LISTENING AS A MEMBER OF A LIVE AUDIENCE
C2	Can follow specialised lectures and presentations employing a high degree of colloquialism, regional usage or unfamiliar terminology.
C1	Can follow most lectures, discussions and debates with relative ease.
B2	Can follow the essentials of lectures, talks and reports and other forms of academic/professional presentation which are propositionally and linguistically complex.
B1	Can follow a lecture or talk within his/her own field, provided the subject matter is familiar and the presentation straightforward and clearly structured. Can follow in outline straightforward short talks on familiar topics provided these are delivered in clearly articulated standard speech.
A2	No descriptor available
A1	No descriptor available

	LISTENING TO ANNOUNCEMENTS AND INSTRUCTIONS
C2	As C1
C1	Can extract specific information from poor quality, audibly distorted public announcements, e.g. in a station, sports stadium etc. Can understand complex technical information, such as operating instructions, specifications for familiar products and services.
B2	Can understand announcements and messages on concrete and abstract topics spoken in standard dialect at normal speed.
B1	Can understand simple technical information, such as operating instructions for everyday equipment. Can follow detailed directions.
A2	Can catch the main point in short, clear, simple messages and announcements. Can understand simple directions relating to how to get from X to Y, by foot or public transport.
A1	Can understand instructions addressed carefully and slowly to him/her and follow short, simple directions.

	LISTENING TO AUDIO MEDIA AND RECORDINGS
C2	As C1
C1	Can understand a wide range of recorded and broadcast audio material, including some non-standard usage, and identify finer points of detail including implicit attitudes and relationships between speakers.
B2	Can understand recordings in standard dialect likely to be encountered in social, professional

	or academic life and identify speaker viewpoints and attitudes as well as the information content.
	Can understand most radio documentaries and most other recorded or broadcast audio material delivered in standard dialect and can identify the speaker's mood, tone etc.
B1	Can understand the information content of the majority of recorded or broadcast audio material on topics of personal interest delivered in clear standard speech.
	Can understand the main points of radio news bulletins and simpler recorded material about familiar subjects delivered relatively slowly and clearly.
A2	Can understand and extract the essential information from short, recorded passages dealing with predictable everyday matters which are delivered slowly and clearly.
A1	No descriptor available

READING

	OVERALL READING COMPREHENSION
C2	Can understand and interpret critically virtually all forms of the written language including abstract, structurally complex, or highly colloquial literary and non-literary writings. Can understand a wide range of long and complex texts, appreciating subtle distinctions of style and implicit as well as explicit meaning.
C1	Can understand in detail lengthy, complex texts, whether or not they relate to his/her own area of speciality, provided he/she can reread difficult sections.
B2	Can read with a large degree of independence, adapting style and speed of reading to different texts and purposes, and using appropriate reference sources selectively. Has a broad active reading vocabulary, but may experience some difficulty with low frequency idioms.
B1	Can read straightforward factual texts on subjects related to his/her field and interest with a satisfactory level of comprehension.
A2	Can understand short, simple texts on familiar matters of a concrete type which consist of high frequency everyday or job-related language. Can understand short, simple texts containing the highest frequency vocabulary, including a proportion of shared international vocabulary items.
A1	Can understand very short, simple texts a single phrase at a time, picking up familiar names, words and basic phrases and rereading as required.

	READING CORRESPONDENCE
C2	As C1
C1	Can understand any correspondence given the occasional use of a dictionary.
B2	Can read correspondence relating to his/her field of interest and readily grasp the essential meaning.
B1	Can understand the description of events, feelings and wishes in personal letters well enough to correspond regularly with a pen friend.
A2	Can understand basic types of standard routine letters and faxes (enquiries, orders, letters of confirmation etc.) on familiar topics. Can understand short simple personal letters.
A1	Can understand short, simple messages on postcards.

	READING FOR ORIENTATION
C2	As B2
C1	As B2
B2	Can scan quickly through long and complex texts, locating relevant details. Can quickly identify the content and relevance of news items, articles and reports on a wide range of professional topics, deciding whether closer study is worthwhile.
B1	Can scan longer texts in order to locate desired information, and gather information from

	different parts of a text, or from different texts in order to fulfil a specific task.
	Can find and understand relevant information in everyday material, such as letters, brochures and short official documents.
A2	Can find specific, predictable information in simple everyday material such as advertisements, prospectuses, menus, reference lists and timetables. Can locate specific information in lists and isolate the information required (e.g. use the 'Yellow Pages' to find a service or tradesman). Can understand everyday signs and notices: in public places, such as streets, restaurants, railway stations; in workplaces, such as directions, instructions, hazard warnings.
A1	Can recognise familiar names, words and very basic phrases on simple notices in the most common everyday situations.
READING FOR INFORMATION AND ARGUMENT	
C2	As C1
C1	Can understand in detail a wide range of lengthy, complex texts likely to be encountered in social, professional or academic life, identifying finer points of detail including attitudes and implied as well as stated opinions.
B2	Can obtain information, ideas and opinions from highly specialised sources within his/her field. Can understand specialised articles outside his/her field, provided he/she can use a dictionary occasionally to confirm his/her interpretation of terminology.
	Can understand articles and reports concerned with contemporary problems in which the writers adopt particular stances or viewpoints.
B1	Can identify the main conclusions in clearly signalled argumentative texts. Can recognise the line of argument in the treatment of the issue presented, though not necessarily in detail.
	Can recognise significant points in straightforward newspaper articles on familiar subjects.
A2	Can identify specific information in simpler written material he/she encounters such as letters, brochures and short newspaper articles describing events.
A1	Can get an idea of the content of simpler informational material and short simple descriptions, especially if there is visual support.

	READING INSTRUCTIONS
C2	As C1
C1	Can understand in detail lengthy, complex instructions on a new machine or procedure, whether or not the instructions relate to his/her own area of speciality, provided he/she can reread difficult sections.
B2	Can understand lengthy, complex instructions in his field, including details on conditions and warnings, provided he/she can reread difficult sections.
B1	Can understand clearly written, straightforward instructions for a piece of equipment.
A2	Can understand regulations, for example safety, when expressed in simple language. Can understand simple instructions on equipment encountered in everyday life – such as a public telephone.
A1	Can follow short, simple written directions (e.g. to go from X to Y).

INTERACTION

	OVERALL SPOKEN INTERACTION
C2	Has a good command of idiomatic expressions and colloquialisms with awareness of connotative levels of meaning. Can convey finer shades of meaning precisely by using, with reasonable accuracy, a wide range of modification devices. Can backtrack and restructure around a difficulty so smoothly the interlocutor is hardly aware of it.
C1	Can express him/herself fluently and spontaneously, almost effortlessly. Has a good command of a broad lexical repertoire allowing gaps to be readily overcome with circumlocutions. There is little obvious searching for expressions or avoidance strategies; only a conceptually difficult subject can hinder a natural, smooth flow of language.
B2	Can use the language fluently, accurately and effectively on a wide range of general, academic, vocational or leisure topics, marking clearly the relationships between ideas. Can communicate spontaneously with good grammatical control without much sign of having to restrict what he/she wants to say, adopting a level of formality appropriate to the circumstances.
	Can interact with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction, and sustained relationships with native speakers quite possible without imposing strain on either party. Can highlight the personal significance of events and experiences, account for and sustain views clearly by providing relevant explanations and arguments.
B1	Can communicate with some confidence on familiar routine and non-routine matters related to his/her interests and professional field. Can exchange, check and confirm information, deal with less routine situations and explain why something is a problem. Can express thoughts on more abstract, cultural topics such as films, books, music etc.
	Can exploit a wide range of simple language to deal with most situations likely to arise whilst travelling. Can enter unprepared into conversation on familiar topics, express personal opinions and exchange information on topics that are familiar, of personal interest or pertinent to everyday life (e.g. family, hobbies, work, travel and current events).
A2	Can interact with reasonable ease in structured situations and short conversations, provided the other person helps if necessary. Can manage simple, routine exchanges without undue effort; can ask and answer questions and exchange ideas and information on familiar topics in predictable everyday situations.
	Can communicate in simple and routine tasks requiring a simple and direct exchange of information on familiar and routine matters to do with work and free time. Can handle very short social exchanges but is rarely able to understand enough to keep conversation going of his/her own accord.
A1	Can interact in a simple way but communication is totally dependent on repetition at a slower rate of speech, rephrasing and repair. Can ask and answer simple questions, initiate and respond to simple statements in areas of immediate need or on very familiar topics.

	UNDERSTANDING A NATIVE SPEAKER INTERLOCUTOR
C2	Can understand any native speaker interlocutor, even on abstract and complex topics of a specialist nature beyond his/her own field, given an opportunity to adjust to a non-standard accent or dialect.
C1	Can understand in detail speech on abstract and complex topics of a specialist nature beyond his/her own field, though he/she may need to confirm occasional details, especially if the accent is unfamiliar.
B2	Can understand in detail what is said to him/her in the standard spoken language even in a noisy environment.
B1	Can follow clearly articulated speech directed at him/her in everyday conversation, though will sometimes have to ask for repetition of particular words and phrases.
A2	Can understand enough to manage simple, routine exchanges without undue effort.

	Can generally understand clear, standard speech on familiar matters directed at him/her, provided he/she can ask for repetition or reformulation from time to time.
	Can understand what is said clearly, slowly and directly to him/her in simple everyday conversation; can be made to understand, if the speaker can take the trouble.
A1	Can understand everyday expressions aimed at the satisfaction of simple needs of a concrete type, delivered directly to him/her in clear, slow and repeated speech by a sympathetic speaker. Can understand questions and instructions addressed carefully and slowly to him/her and follow short, simple directions.

CONVERSATION

	CONVERSATION
C2	Can converse comfortably and appropriately, unhampered by any linguistic limitations in conducting a full social and personal life.
C1	Can use language flexibly and effectively for social purposes, including emotional, allusive and joking usage.
B2	Can engage in extended conversation on most general topics in a clearly participatory fashion, even in a noisy environment. Can sustain relationships with native speakers without unintentionally amusing or irritating them or requiring them to behave other than they would with a native speaker. Can convey degrees of emotion and highlight the personal significance of events and experiences.
B1	Can enter unprepared into conversations on familiar topics. Can follow clearly articulated speech directed at him/her in everyday conversation, though will sometimes have to ask for repetition of particular words and phrases. Can maintain a conversation or discussion but may sometimes be difficult to follow when trying to say exactly what he/she would like to. Can express and respond to feelings such as surprise, happiness, sadness, interest and indifference.
A2	Can establish social contact: greetings and farewells; introductions; giving thanks. Can generally understand clear, standard speech on familiar matters directed at him/her, provided he/she can ask for repetition or reformulation from time to time. Can participate in short conversations in routine contexts on topics of interest. Can express how he/she feels in simple terms, and express thanks. Can handle very short social exchanges but is rarely able to understand enough to keep conversation going of his/her own accord, though he/she can be made to understand if the speaker will take the trouble. Can use simple everyday polite forms of greeting and address. Can make and respond to invitations, suggestions and apologies. Can say what he/she likes and dislikes.
A1	Can make an introduction and use basic greeting and leave-taking expressions. Can ask how people are and react to news. Can understand everyday expressions aimed at the satisfaction of simple needs of a concrete type, delivered directly to him/her in clear, slow and repeated speech by a sympathetic speaker.

	INFORMAL DISCUSSION (WITH FRIENDS)
C2	As C1
C1	Can easily follow and contribute to complex interactions between third parties in group discussion even on abstract, complex unfamiliar topics.
B2	Can keep up with an animated discussion between native speakers. Can express his/her ideas and opinions with precision, and present and respond to complex lines of argument convincingly.
	Can take an active part in informal discussion in familiar contexts, commenting, putting point of view clearly, evaluating alternative proposals and making and responding to hypotheses. Can with some effort catch much of what is said around him/her in discussion, but may find it difficult to participate effectively in discussion with several native speakers who do not modify their language in any way. Can account for and sustain his/her opinions in discussion by providing relevant explanations, arguments and comments.
B1	Can follow much of what is said around him/her on general topics provided interlocutors avoid very idiomatic usage and articulate clearly. Can express his/her thoughts about abstract or cultural topics such as music, films. Can explain why something is a problem. Can give brief comments on the views of others. Can compare and contrast alternatives, discussing what to do, where to go, who or which to choose, etc.
	Can generally follow the main points in an informal discussion with friends provided speech is clearly articulated in standard dialect. Can give or seek personal views and opinions in discussing topics of interest. Can make his/her opinions and reactions understood as regards solutions to problems or practical questions of where to go, what to do, how to organise an event (e.g. an outing). Can express belief, opinion, agreement and disagreement politely.
A2	Can generally identify the topic of discussion around him/her when it is conducted slowly and clearly. Can discuss what to do in the evening, at the weekend. Can make and respond to suggestions. Can agree and disagree with others.
	Can discuss everyday practical issues in a simple way when addressed clearly, slowly and directly. Can discuss what to do, where to go and make arrangements to meet.
A1	No descriptors available

	FORMAL DISCUSSION AND MEETINGS
C2	Can hold his/her own in formal discussion of complex issues, putting an articulate and persuasive argument, at no disadvantage to native speakers.
C1	Can easily keep up with the debate, even on abstract, complex unfamiliar topics. Can argue a formal position convincingly, responding to questions and comments and answering complex lines of counter argument fluently, spontaneously and appropriately.
B2	Can keep up with an animated discussion, identifying accurately arguments supporting and opposing points of view. Can express his/her ideas and opinions with precision, present and respond to complex lines of argument convincingly.
	Can participate actively in routine and non-routine formal discussion. Can follow the discussion on matters related to his/her field, understand in detail the points

	given prominence by the speaker. Can contribute, account for and sustain his/her opinion, evaluate alternative proposals and make and respond to hypotheses.
B1	Can follow much of what is said that is related to his/her field, provided interlocutors avoid very idiomatic usage and articulate clearly. Can put over a point of view clearly, but has difficulty engaging in debate. Can take part in routine formal discussion of familiar subjects which is conducted in clearly articulated speech in the standard dialect and which involves the exchange of factual information, receiving instructions or the discussion of solutions to practical problems.
A2	Can generally follow changes of topic in formal discussion related to his/her field which is conducted slowly and clearly. Can exchange relevant information and give his/her opinion on practical problems when asked directly, provided he/she receives some help with formulation and can ask for repetition of key points if necessary.
A1	Can say what he/she thinks about things when addressed directly in a formal meeting, provided he/she can ask for repetition of key points if necessary.
A1	No descriptor available

	GOAL-ORIENTED CO-OPERATION (e.g. Repairing a car, discussing a document, organising an event)
C2	As B2
C1	As B2
B2	Can understand detailed instructions reliably. Can help along the progress of the work by inviting others to join in, say what they think, etc. Can outline an issue or a problem clearly, speculating about causes or consequences, and weighing advantages and disadvantages of different approaches.
B1	Can follow what is said, though he/she may occasionally have to ask for repetition or clarification if the other people's talk is rapid or extended. Can explain why something is a problem, discuss what to do next, compare and contrast alternatives. Can give brief comments on the views of others.
A2	Can generally follow what is said and, when necessary, can repeat back part of what someone has said to confirm mutual understanding. Can make his/her opinions and reactions understood as regards possible solutions or the question of what to do next, giving brief reasons and explanations. Can invite others to give their views on how to proceed.
A2	Can understand enough to manage simple, routine tasks without undue effort, asking very simply for repetition when he/she does not understand. Can discuss what to do next, making and responding to suggestions, asking for and giving directions.
A1	Can indicate when he/she is following and can be made to understand what is necessary, if the speaker takes the trouble. Can communicate in simple and routine tasks using simple phrases to ask for and provide things, to get simple information and to discuss what to do next.
A1	Can understand questions and instructions addressed carefully and slowly to him/her and follow short, simple directions. Can ask people for things, and give people things.

TURN-TAKING

	TAKING THE FLOOR (TURNTAKING)
C2	As C1
C1	Can select a suitable phrase from a readily available range of discourse functions to preface his/her remarks appropriately in order to get the floor, or to gain time and keep the floor whilst thinking.
B2	Can intervene appropriately in discussion, exploiting appropriate language to do so. Can initiate, maintain and end discourse appropriately with effective turntaking. Can initiate discourse, take his/her turn when appropriate and end conversation when he/she needs to, though he/she may not always do this elegantly. Can use stock phrases (e.g. 'That's a difficult question to answer') to gain time and keep the turn whilst formulating what to say.
B1	Can intervene in a discussion on a familiar topic, using a suitable phrase to get the floor. Can initiate, maintain and close simple, face-to-face conversation on topics that are familiar or of personal interest.
A2	Can use simple techniques to start, maintain, or end a short conversation. Can initiate, maintain and close simple, face-to-face conversation.
	Can ask for attention.
A1	No descriptor available

CO-OPERATING

	CO-OPERATING
C2	As C1
C1	Can relate own contribution skilfully to those of other speakers.
B2	Can give feedback on and follow up statements and inferences and so help the development of the discussion. Can help the discussion along on familiar ground, confirming comprehension, inviting others in, etc.
B1	Can exploit a basic repertoire of language and strategies to help keep a conversation or discussion going. Can summarise the point reached in a discussion and so help focus the talk. Can repeat back part of what someone has said to confirm mutual understanding and help keep the development of ideas on course. Can invite others into the discussion.
A2	Can indicate when he/she is following.
A1	No descriptor available

ASKING FOR CLARIFICATION

	ASKING FOR CLARIFICATION
C2	As B2
C1	As B2
B2	Can ask follow-up questions to check that he/she has understood what a speaker intended to say, and get clarification of ambiguous points.
B1	Can ask someone to clarify or elaborate what they have just said.
A2	Can ask very simply for repetition when he/she does not understand. Can ask for clarification about key words or phrases not understood using stock phrases.
	Can say he/she didn't follow.
A1	No descriptor available

NOTE-TAKING

	NOTE-TAKING (LECTURES, SEMINARS, ETC.)
C2	Is aware of the implications and allusions of what is said and can make notes on them as well as on the actual words used by the speaker.
C1	Can take detailed notes during a lecture on topics in his/her field of interest, recording the information so accurately and so close to the original that the notes could also be useful to other people.
B2	Can understand a clearly structured lecture on a familiar subject, and can take notes on points which strike him/her as important, even though he/she tends to concentrate on the words themselves and therefore to miss some information.
B1	Can take notes during a lecture which are precise enough for his/her own use at a later date, provided the topic is within his/her field of interest and the talk is clear and well-structured.
	Can take notes as a list of key points during a straightforward lecture, provided the topic is familiar, and the talk is both formulated in simple language and delivered in clearly articulated standard speech.
A2	No descriptor available
A1	No descriptor available

	PROCESSING TEXT
C2	Can summarise information from different sources, reconstructing arguments and accounts in a coherent presentation of the overall result.
C1	Can summarise long, demanding texts.
B2	Can summarise a wide range of factual and imaginative texts, commenting on and discussing contrasting points of view and the main themes.
	Can summarise extracts from news items, interviews or documentaries containing opinions, argument and discussion.
	Can summarise the plot and sequence of events in a film or play.
B1	Can collate short pieces of information from several sources and summarise them for somebody else.
	Can paraphrase short written passages in a simple fashion, using the original text wording and ordering.
A2	Can pick out and reproduce key words and phrases or short sentences from a short text within the learner's limited competence and experience.
	Can copy out short texts in printed or clearly handwritten format.
A1	Can copy out single words and short texts presented in standard printed format.

SOCIOLINGUISTIC APPROPRIATENESS

	SOCIOLINGUISTIC APPROPRIATENESS
C2	Has a good command of idiomatic expressions and colloquialisms with awareness of connotative levels of meaning.
	Appreciates fully the sociolinguistic and sociocultural implications of language used by native speakers and can react accordingly.
	Can mediate effectively between speakers of the target language and that of his/her community of origin taking account of sociocultural and sociolinguistic differences.
C1	Can recognise a wide range of idiomatic expressions and colloquialisms, appreciating register shifts; may, however, need to confirm occasional details, especially if the accent is unfamiliar.
	Can follow films employing a considerable degree of slang and idiomatic usage.
	Can use language flexibly and effectively for social purposes, including emotional, allusive and joking usage.
B2	Can express him or herself confidently, clearly and politely in a formal or informal register, appropriate to the situation and person(s) concerned.

	Can with some effort keep up with and contribute to group discussions even when speech is fast and colloquial. Can sustain relationships with native speakers without unintentionally amusing or irritating them or requiring them to behave other than they would with a native speaker. Can express him or herself appropriately in situations and avoid crass errors of formulation.
B1	Can perform and respond to a wide range of language functions, using their most common exponents in a neutral register. Is aware of the salient politeness conventions and acts appropriately. Is aware of, and looks out for signs of, the most significant differences between the customs, usages, attitudes, values and beliefs prevalent in the community concerned and those of his or her own.
A2	Can perform and respond to basic language functions, such as information exchange and requests and express opinions and attitudes in a simple way. Can socialise simply but effectively using the simplest common expressions and following basic routines.
	Can handle very short social exchanges, using everyday polite forms of greeting and address. Can make and respond to invitations, suggestions, apologies, etc.
A1	Can establish basic social contact by using the simplest everyday polite forms of: greetings and farewells; introductions; saying please, thank you, sorry, etc.

FLUENCY

	FLEXIBILITY
C2	Shows great flexibility reformulating ideas in differing linguistic forms to give emphasis, to differentiate according to the situation, interlocutor, etc. and to eliminate ambiguity.
C1	As B2+
B2	Can adjust what he/she says and the means of expressing it to the situation and the recipient and adopt a level of formality appropriate to the circumstances. Can adjust to the changes of direction, style and emphasis normally found in conversation. Can vary formulation of what he/she wants to say.
B1	Can adapt his/her expression to deal with less routine, even difficult, situations. Can exploit a wide range of simple language flexibly to express much of what he/she wants.
A2	Can adapt well rehearsed memorised simple phrases to particular circumstances through limited lexical substitution. Can expand learned phrases through simple recombinations of their elements.
A1	No descriptor available

	TURNTAKING
C2	As C1
C1	Can select a suitable phrase from a readily available range of discourse functions to preface his/her remarks appropriately in order to get the floor, or to gain time and keep the floor whilst thinking.
B2	Can intervene appropriately in discussion, exploiting appropriate language to do so. Can initiate, maintain and end discourse appropriately with effective turntaking. Can initiate discourse, take his/her turn when appropriate and end conversation when he/she needs to, though he/she may not always do this elegantly. Can use stock phrases (e.g. 'That's a difficult question to answer') to gain time and keep the turn whilst formulating what to say.
B1	Can intervene in a discussion on a familiar topic, using a suitable phrase to get the floor. Can initiate, maintain and close simple face-to-face conversation on topics that are familiar or of personal interest.
A2	Can use simple techniques to start, maintain, or end a short conversation.

	Can initiate, maintain and close simple, face-to-face conversation.
	Can ask for attention.
A1	No descriptor available

УСНЕ МОВЛЕННЯ

	Загальне усне мовлення (монологічне)
C2	Може продукувати чітке, плавне, зв'язне усне мовлення з ефективною логічною структурою, яка допомагає слухачеві помітити й запам'ятати значущі пункти.
C1	Може давати чіткі, детальні описи та презентації складних предметів, інтегруючи підтеми, розвиваючи окремі пункти та завершуючи відповідним висновком.
B2	Може давати чіткі, систематично розгорнуті описи та презентації з відповідним виділенням головних положень та релевантними допоміжними деталями. Може давати чіткі, детальні описи та презентації широкого ряду предметів, які стосуються його/її кола інтересів, викладаючи та аргументуючи думки/погляди з додатковими положеннями та відповідними прикладами.
B1	Може досить вільно дати основний опис одного з багатьох предметів, що входять до кола його/її інтересів, представляючи його у лінійній послідовності.
A2	Може дати простий опис або презентацію людей, житлових умов чи роботи, розпорядку дня, смаків та уподобань і т.д. у вигляді короткої серії простих фраз та речень на зразок списку.
A1	Може продукувати прості, здебільшого-ізольовані фрази про людей та місця (проживання, перебування, місцевість).

	Монологічне мовлення: опис, розповідь
C2	Може вільно давати чіткі, зв'язні, підготовлені описи, часто такі, що запам'ятовуються.
C1	Може робити чіткі, детальні описи складних об'єктів. Може робити продумані описи та розповіді, інтегруючи підтеми, розвиваючи окремі положення та завершуючи логічним висновком.
B2	Може робити чіткі, детальні описи широкого кола об'єктів, пов'язаних із своєю сферою інтересів.
B1	Може давати прості описи різноманітних знайомих об'єктів, близьких до своєї сфери інтересів. Може вільно та зв'язно розповісти чи описати що-небудь у вигляді лінійно-структурного висловлювання. Може детально розповісти про свої враження, описуючи почуття та власне ставлення. Може розповісти деталі непередбачених подій, напр., нещасного випадку. Може розказати сюжет книжки або фільму та описати своє ставлення. Може описати мрії, надії та прагнення. Може описати події, реальні або уявні. Може переказати оповідання.
A2	Може розповісти історію або що-небудь описати у вигляді простої послідовності пунктів. Може описати повсякденні аспекти свого оточення, напр., людей, роботу, навчання. Може робити короткі, стислі описи подій або видів діяльності. Може описувати плани та устрої (упорядкування, звичаї та повсякденне життя, минулу діяльність та особисті враження). Може використовувати просте описове мовлення, щоб стисло висловитись про щось і порівняти предмети та особисті речі. Може пояснити, що йому/їй подобається, а що - ні. Може описати свою сім'ю, житлові умови, освіту, теперішню або попередню роботу. Може описувати простими словами людей, місцевість та майно.

A1	Може описати себе, чим займається, де живе.
-----------	---

	Монологічне мовлення: аргументація (напр. у дебатах)
C2	Немає дескриптора
C1	Немає дескриптора
B2	Може послідовно розвивати аргументацію, підкреслюючи належним чином основні положення там, де це потрібно, з відповідними додатковими деталями. Може розвинути досить об'ємну чітку аргументацію, викладаючи і підтримуючи свої точки зору, з додатковими аргументами та відповідними прикладами. Може побудувати ланцюжок міркувань. Може пояснити точку зору на основні положення теми, наводячи різні аргументи "за" і "проти".
B1	Може розвивати аргументацію таким чином, що його/її розуміють більшість часу без труднощів. Може стисло викласти причини та пояснення певних думок, планів, діяльності.
A2	Немає дескриптора
A1	Немає дескриптора

	Публічні виступи
C2	Немає дескриптора
C1	Може виступати швидко, майже без утруднень, застосовуючи наголос та інтонацію з метою точної передачі більш тонких відтінків смислу.
B2	Може публічно висловлюватись на найбільш загальні теми з таким ступенем точності, швидкості та спонтанності, що не спричиняє утруднень або незручностей слухачеві.
B1	Може робити короткі, підготовлені виступи на тему, що входить до інтересів її/його щоденного життя, які, хоча й іноді з неправильним наголосом та інтонацією, можна
A2	Може робити дуже короткі, підготовлені висловлювання, зміст яких передбачений і вивчений, зрозумілий для слухачів, які готові сконцентруватись.
A1	Немає дескриптора

	Звернення до аудиторії
C2	Може представити складну тему впевнено і зрозуміло для незнайомої аудиторії, гнучко будуючи й адаптуючи мовлення відповідно до потреб аудиторії. Може справитись з важкими й іноді ворожими запитаннями.
C1	Може зробити чітку, добре структуровану презентацію складного предмета, досить поширено викладаючи і пояснюючи певні точки зору з додатковими положеннями, причинами та відповідними прикладами. Може добре реагувати на звертання, відповідаючи спонтанно і майже невимушене.
B2	Може зробити чітку, послідовно розвинену презентацію з підкреслюванням значущих моментів та відповідними додатковими деталями. Може спонтанно висловлюватись на основі підготовленого тексту і розвивати цікаві положення, висунуті слухачами аудиторії, часто демонструючи помітну швидкість та легкість вираження.
B1	Може логічно висловлюватись на знайому тему в межах своєї сфери діяльності, досить зрозуміло та без утруднень для слухачів на протязі майже усього мовлення, і в якій основні положення пояснюються розсудливо і точно. Може сприймати і відповідати на запитання, проте буває змушений попросити повторити запитання, якщо мовлення швидке.

A2	Може стисло, з підготовкою, висловлюватись на тему, пов'язану з повсякденним життям, коротко викладаючи причини та пояснення до поглядів, планів та дій/вчинків. Може впоратись з обмеженою кількістю простих послідовних запитань.
	Може зробити коротке, підготовлене, елементарне висловлювання на знайому тему. Може відповідати на прості послідовні запитання за умови, якщо він/вона може попросити повторити їх і якщо можлива допомога при формулюванні його/її відповіді.
A1	Може прочитати дуже коротке, підготовлене висловлювання - напр., представити виступаючого, запропонувати тост.

	Загальне усне спілкування (діалогічне мовлення)
C2	Вільно застосовує ідіоматичні вирази та колоквиалізми, усвідомлюючи конотативні рівні їх значення. Може правильно передавати найтонші смислові відтінки, використовуючи зі свідомою правильністю широкий діапазон модифікаційних схем. Може повернутись назад і вправно, майже непомітно для співрозмовника, перебудувати висловлювання з метою уникнення труднощів.
C1	Може висловлюватись вільно і спонтанно; майже без зусиль. Вільно використовує широкий лексичний репертуар залежно від потреб у заповненні прогалин за допомогою інакомовлення. Спостерігаються ледь помітні утруднення при пошуках засобів вираження або альтернативних стратегій; лише концептуально складний предмет обговорення може перешкодити природному, плавному мовленнєвому потоку.
B2	Може користуватись мовою вільно, правильно й ефективно, в широкому діапазоні загальних, академічних, професійних тем про дозвілля, чітко позначаючи зв'язки між ідеями. Може спонтанно спілкуватись, добре контролюючи граматичний аспект, без жодних ознак необхідності обмеження того, що він/вона хоче сказати, приймаючи стиль мовлення залежно від обставин.
	Може спілкуватись настільки вільно і спонтанно, що це дозволяє здійснювати регулярну інтеракцію та підтримувати стосунки з носіями мови без жодних утруднень/незручностей для кожної сторони. Може виділити особисте значення подій та вражень, висловлюючись "за" і чітко підтримуючи певні погляди, наводячи відповідні пояснення та аргументи.
B1	Може досить вільно спілкуватись на знайомі звичайні та незвичайні теми, пов'язані із своїми інтересами та професійною сферою. Може обмінюватись інформацією, перевіряти і підтверджувати її, справлятися з незвичайними ситуаціями і пояснювати, в чому проблема. Може виражати думки на більш абстрактні, культурні теми, такі як фільми, книги, музика тощо.
	Може використовувати широкий діапазон простих мовленнєвих засобів, щоб справитись з більшістю ситуацій під час подорожі чи перебування у країні, мова якої вивчається. Може без підготовки вступати у розмову на знайомі теми або теми особистих інтересів, чи теми, пов'язані з повсякденним життям (напр. сім'я, хобі, робота, подорож, останні новини).
A2	Може спілкуватись досить легко у конструктивних ситуаціях та коротких бесідах за умови, що співрозмовник допоможе в разі необхідності. Може здійснювати прості, звичайні контакти без надмірних зусиль; може ставити запитання і відповідати на запитання, обмінюватись думками та інформацією на близькі/знайомі теми у передбачуваних повсякденних ситуаціях.
	Може спілкуватись, виконуючи прості звичайні завдання, що вимагають простого і прямого обміну інформацією на знайомі та звичайні теми і стосуються роботи й дозвілля. Може здійснювати дуже короткі соціальні контакти, проте рідко здатний розуміти достатньо, щоб підтримати розмову і виступати її ініціатором.

A1	Може елементарно спілкуватись, проте це повністю залежить від повторень та уповільнень мовлення, перебудови і виправлень. Може ставити запитання і відповідати на них, ініціювати і відповідати на прості твердження щодо нагальних потреб або дуже знайомих тем.
-----------	---

Розуміння носія мови у ролі співрозмовника	
C2	Може розуміти будь-якого носія мови у ролі співрозмовника, навіть у розмовах на абстрактні та складні теми зі спеціальностей, що знаходяться поза його/її компетенцією, за умови можливості звикання до ненормативної вимови або діалекту.
C1	Може детально розуміти мовлення на абстрактні та складні спеціальні теми поза його/її компетенцією, хоча він/вона може відчувати потребу у підтвердженні окремих деталей, особливо якщо вимова незвична.
B2	Може детально розуміти, що сказано йому/їй на нормативному усному мовленні навіть в умовах шуму.
B1	Може розуміти чітко аргументоване мовлення, адресоване їй/йому, хоча і буде час від часу просити повторити окремі слова і фрази.
A2	Може розуміти достатньо, щоб здійснювати прості, звичайні контакти без надмірних зусиль. Може в основному розуміти чітко, нормативне усне мовлення на знайомі теми, адресоване їй/йому, за умови, що він/вона час від часу може попросити про повторення або реформулювання. Може розуміти те, що чітко, повільно і прямо йому/їй говориться у простих повсякденних розмовах; може отримати допомогу в розумінні, якщо мовець про це потурбується.
A1	Може розуміти повсякденні вирази, спрямовані на задоволення простих потреб конкретного типу, якщо мовлення є прямо зверненням до нього/неї, чітко, повільно, а мовець настроєний люб'язно. Може розуміти запитання та інструкції, сформульовані ретельно і повільно, розуміти короткі, прості вказівки.

Бесіда	
C2	Може вільно на належному рівні брати участь у бесіді, не маючи жодних лінгвістичних обмежень у повноцінному суспільному та особистому житті.
C1	Може гнучко й ефективно користуватись мовою для соціальних цілей, у тому числі емоційних, образних та жартівливих.
B2	Може впевнено брати участь у бесіді на найбільш знайомі теми, навіть у шумному оточенні. Може підтримувати стосунки з носіями мови, не викликаючи в них іронічної посмішки і не дратуючи їх ненавмисне, не змушуючи їх поводитись інакше, ніж у стосунках з носієм мови. Може виражати різні ступені емоційного стану і підкреслювати особистісне значення подій та вражень.
B1	Може без підготовки вступати в бесіди на знайомі теми. Може розуміти чітко сформульоване мовлення, адресоване йому/їй у повсякденних розмовах, хоча іноді має потребу попросити про повторення окремих слів та фраз. Може підтримувати розмову або дискусію, проте іноді має утруднення, коли намагається точно сформулювати те, що він/вона хоче сказати. Може виражати такі почуття як подив, радість, сум, зацікавлення та байдужість, і відповідати на них.

A2	Може встановити соціальний контакт: вітання і прощання; знайомство; висловлення вдячності. Може розуміти в основному чітке нормативне мовлення на знайомі теми, адресоване йому/їй, за умови, що він/вона може попросити час від часу повторити або переформулювати сказане. Може брати участь у коротких розмовах у звичних контекстах на теми, що входять до сфери його/її інтересів. Може простими засобами виразити, як себе почуває, і висловити вдячність.
	Може здійснювати дуже короткі соціальні контакти, але рідко коли здатний зрозуміти достатньо, для того щоб підтримувати бесіду з власної ініціативи, проте може отримати допомогу, якщо мовець згодиться потурбуватись про це. Може вживати прості повсякденні форми ввічливості, привітання та звернення. Може робити запрошення, пропозиції та вибачення, і відповідати на них. Може сказати, що йому/їй подобається чи не подобається.
A1	Може відрекомендувати себе, використовувати елементарні засоби привітання та підтримання бесіди. Може запитати, як справи, і відреагувати на новини. Може розуміти повсякденні висловлювання, спрямовані на задоволення елементарних потреб конкретного типу за умови, що до нього/неї звертаються безпосередньо простою, повільною мовою і можуть повторити, а мовець настроєний по-дружньому.

	Неформальна бесіда/дискусія (з друзями)
C2	Як C1
C1	Може легко розуміти і брати участь у складних інтеракціях між іншими людьми, що ведуть групову бесіду/дискусію, навіть на абстрактні, складні/комплексні незнайомі теми.
B2	Може підтримувати жваву бесіду з носіями мови. Може досить точно виражати свої думки і погляди, наводити свої та переконливо реагувати на складні аргументації інших. Може брати активну участь у неформальній бесіді зі знайомим контекстом, коментувати, чітко висловлювати свою точку зору, оцінювати альтернативні пропозиції, висувати гіпотези й реагувати на них. Може з деякими зусиллями зрозуміти більшість із того, що говориться при ньому/ній у дискусії, проте може вважати надто складним успішно взяти участь у бесіді/дискусії з носіями мови, які абсолютно не змінюють свого мовлення. Може висловлюватись "за" і захищати свої погляди в дискусії, наводячи відповідні пояснення, аргументи й коментарі.
B1	Може розуміти більшу частину з того, про що говорять при ньому/ній на загальні теми за умови, що співрозмовники ухиляються від надмірного вживання ідіоматизмів і чітко артикулюють. Може виражати свої думки на абстрактні або культурні теми, такі як музика, фільми. Може пояснити, чому щось є проблемою. Може стисло коментувати інші точки зору. Може порівнювати й зіставляти альтернативи, обговорюючи, що робити, куди піти, кого або що обрати. і т.д. Може в основному розуміти головні положення в неформальній дискусії з друзями, якщо мовлення чітке й нормативне. Може сформулювати власні погляди або точки зору, обговорюючи теми, що стосуються його/її інтересів. Може дати зрозуміти свої думки і ставлення відносно розв'язання певних проблем або практичних питань типу куди піти, що робити, як організувати подію (напр. вихід на природу). Може ввічливо виразити переконання, погляди, згоду чи незгоду.

A2	Може в основному визначити тему дискусії, що проходить при ньому/ній повільно і з чітким д формулюванням. Може обговорити, що буде робити увечері, на уікенді. Може робити пропозиції і відповідати на них. Може погодитись або не погодитись з іншими.
	Може обговорювати повсякденні практичні справи на елементарному рівні, якщо до нього звертаються чітко, безпосередньо і повільно. Може обговорювати, що робити, куди піти і домовлятися про зустріч.
A1	Немає дескриптора.

	Формальна дискусія і збори
C2	Може проводити свою лінію у формальній (офіційній) дискусії на складні теми, наводячи логічні та переконливі аргументи, не ускладнюючи спілкування для носіїв мови.
C1	Може легко справитись з дебатами, навіть на абстрактні, комплексні, незнайомі теми. Може переконливо аргументувати свою позицію, відповідаючи на запитання та коментарі. Швидко, спонтанно й адекватно реагує на складні лінії аргументації.
B2	Може впоратись з поживавленою дискусією, правильно визначаючи аргументи "за" і "проти" певних точок зору. Може чітко виражати свої ідеї та погляди, переконливо презентувати й реагувати на складні лінії аргументації. Може брати активну участь у звичній та незвичній формальній дискусії. Може розуміти дискусії на теми, пов'язані з його/її сферою, детально розуміти думки, виділені мовцем. Може вести бесіди, викладати свою думку й захищати її, оцінювати альтернативні пропозиції та висувати гіпотези й реагувати на гіпотези інших.
B1	Може розуміти більшість зі сказаного, якщо воно стосується його сфери і співрозмовники не вживають надмірну кількість ідіоматизмів й чітко формулюють. Може точно викласти свою точку зору, проте відчуває труднощі, виступаючи в дебатах. Може брати участь у звичайній формальній дискусії на знайомі теми, мовлення якої нормативне й чітко сформульоване, якщо відбувається обмін фактичною інформацією, даються інструкції або обговорюється рішення практичних проблем.
A2	Може в основному розуміти зміни предмета обговорення у формальній дискусії, що стосується його/її сфери діяльності, якщо мовлення повільне й чітке. Може обмінюватись релевантною інформацією і висловлювати свої погляди на практичні проблеми, коли до нього/неї звертаються прямо і якщо він/вона отримує певну допомогу при формулюванні і може попросити про повторення, в разі необхідності, ключових положень. Може сказати, що він/вона думає про певні речі, коли до нього/неї звертаються прямо на офіційній зустрічі, за умови, що він/вона може попросити про повторення, в разі необхідності, ключових положень.
A1	Немає дескриптора.

	Цілеспрямована співпраця (напр., ремонт автомобіля, обговорення документа, організація події)
C2	ЯкВ2
C1	ЯкВ2

B2	Може повністю розуміти детальні інструкції. Може допомагати у процесі роботи, запрошуючи інших приєднатись до неї, висловити свою думку і т.д. Може чітко підкреслити основне положення або проблему, обговорюючи причини або наслідки, зважуючи переваги та недоліки різних підходів.
B1	Може розуміти те, що говориться, хоча іноді відчуває потребу у повторенні або поясненні, якщо інші люди розмовляють швидко чи багатослівно. Може пояснити, чому щось є проблемою, обговорити, що слід робити потім, порівняти і зіставити варіанти/альтернативи. Може стисло коментувати точки зору інших учасників. Може в основному розуміти сказане і, в разі необхідності, може повторити знову частину сказаного іншими, щоб досягти взаєморозуміння. Може дати зрозуміти свої погляди та ставлення до можливих рішень або питань щодо наступних дій, стисло пояснюючи причини. Може запросити інших до висловлення своїх точок зору щодо плану дій.
A2	Може зрозуміти достатньо для виконання простих, звичайних завдань без зайвих зусиль, дуже невимушене звертаючись з проханням про повторення незрозумілого. Може обговорювати наступні дії, висуваючи і реагуючи на пропозиції, запитуючи і пропонуючи напрями роботи. Може пояснити своє розуміння й отримати, в разі необхідності, допомогу, якщо співрозмовник про це потурбується. Може спілкуватись у процесі виконання простих і звичних завдань, вживаючи прості запитальні фрази, прохання про щось, запит простої інформації та обговорення
A1	Може розуміти звернені до нього запитання та інструкції, сформульовані ретельно і повільно, виконувати короткі прості вказівки. Може попросити щось у інших і дати щось іншим людям.

Обмін інформацією	
C2	ЯкВ2
C1	ЯкВ2
B2	Може розуміти й обмінюватись складною інформацією та порадами на теми широкого діапазону, що пов'язані з його/її професійними обов'язками. Може правильно передавати інформацію. Може робити чіткі, детальні описи того, як виконати дію/процедуру. Може узагальнювати і підсумовувати інформацію й аргументи з кількох джерел.
B1	Досить впевнено може здійснювати обмін, перевірку та підтвердження накопиченої фактичної інформації на знайомі, звичні і незвичні теми в межах сфери своєї діяльності. Може описати, як щось зробити, даючи детальні інструкції. Може підсумувати і викласти свою думку про коротке оповідання, статтю, розмову, дискусію, інтерв'ю, документальні матеріали і відповідати потім на запитання про деталі. Може вибрати і передати просту фактичну інформацію. Може запитати про детальні інструкції та зрозуміти їх. Може отримати більш детальну інформацію.

A2	Може зрозуміти достатньо, щоб виконати прості, звичайні контакти без надмірних зусиль. Може справитись з практичними повсякденними запитами: пошуку та передачі простої фактичної інформації. Може запитувати і відповідати на запитання про звичне і звичайне. Може запитувати і відповідати на запитання про проведення часу та дії в минулому. Може давати й розуміти прості вказівки та інструкції, напр. пояснити, як дістатись до певного місця.
	Може спілкуватись у процесі виконання простих рутинних завдань, де вимагається простий і прямий обмін інформацією. Може обмінюватись обмеженою інформацією на знайомі і звичайні оперативні теми. Може запитувати і відповідати на запитання про те, що робить на роботі та у вільний час. Може запитувати про і давати вказівки стосовно карти або плану. Може запитувати про та надавати інформацію про себе.
A1	Може розуміти запитання та інструкції, з якими до нього/неї звертаються чіткою і повільною мовою; розуміє короткі прості вказівки. Може запитувати і відповідати на прості запитання, ініціювати й реагувати на прості висловлювання щодо нагальних потреб або на дуже знайомі теми. Може запитувати і відповідати на запитання про себе та інших людей про те, де вони живуть, людей, яких вони знають, речі, які у них є. Може вказувати час за допомогою таких фраз як "наступного тижня", "минулої п'ятниці", "у листопаді", "три години".

Надання та отримання інтерв'ю	
C2	Виконує свою роль та веде свою партію в діалозі бездоганно, будуючи бесіду і спілкуючись впевнено, абсолютно вільно як у ролі інтерв'юера, так і в ролі інтерв'юйованого, не створюючи незручностей для носія мови.
C1	Може вільно брати участь в інтерв'ю, з одного боку чи з іншого, викладаючи та розвиваючи предмет обговорення вільно, без жодної опори, добре розуміючи всі репліки.
B2	Може проводити ефективне, вільне інтерв'ю, спонтанно відштовхуючись від підготовлених запитань, адекватно сприймаючи та реагуючи на цікаві відповіді.
	Може брати ініціативу в інтерв'ю, формулювати й розвивати ідеї/думки з незначною допомогою або "підштовхуванням", натяками з боку того, хто бере інтерв'ю.
B1	Може надавати конкретну інформацію, необхідну для інтерв'ю/консультації (напр. описати симптоми лікарю), проте робить це з обмеженою точністю.
	Може вести підготовлене інтерв'ю, перевіряючи і підтверджуючи інформацію, хоча й може час від часу просити про повторення, якщо відповідь іншої особи швидка або надто довга.
	Може ініціювати тему, брати інтерв'ю/консультації (напр. ввести новий предмет, проте під час інтеракції дуже великою мірою залежить від інтерв'юера).
A2	Може використувати підготовлений список запитань, щоб провести заплановане інтерв'ю, з деякими спонтанними реакціями на запитання.
	Може зрозуміло висловитись в інтерв'ю і передати думки та інформацію на знайомі теми, якщо він/ вона може попросити інколи про роз'яснення та отримати певну допомогу для вираження того, що він/ вона хоче сказати.
A1	Може ставити прості запитання і відповідати на прості висловлювання в інтерв'ю.
	Може відповідати в інтерв'ю на прості прямі запитання про деталі особистого життя, якщо мовлення дуже повільне, чітке, пряме й неідіоматичне.

	Швидкість мовлення
C2	Може висловлюватись тривалий час з природною, невимушеною, впевненою швидкістю. Робить паузи лише для уточнення потрібних слів, щоб виразити свої думки, або щоб підібрати відповідний приклад або пояснення.
C1	Може висловлюватись швидко і спонтанно, майже невимушене. Лише концептуально важкий предмет мовлення може загальмувати плавний мовленнєвий потік.
B2	Може висловлюватись спонтанно, часто виявляючи значну швидкість і легкість вираження думок навіть у довгих складних відрізках мовлення. Може продукувати мовленнєві відрізки у досить рівному темпі; хоча може вагатися при підборі структур та виразів і робити при цьому декілька помітних довгих пауз. Може спілкуватися з достатнім ступенем швидкості та спонтанності, що дозволяє реалізувати систематичні інтеракції з носіями мови без утруднень для жодної із сторін.
B1	Може висловлюватись досить легко. Не зважаючи на те, що має деякі проблеми з формулюванням і тому трапляються паузи та невдачі, він/вона здатний/а продовжувати мовлення без сторонньої допомоги. Може висловлюватись зрозуміло, хоча й зупиняючись для граматичного і лексичного планування висловлювання та виправлення, особливо у довготривалих відрізках
A2	Може зрозуміло висловитись у стислій формі, навіть якщо паузи, фальстарту і реформулювання дуже очевидні. Може досить легко будувати фрази на знайомі теми для короткочасного спілкування, незважаючи на дуже помітну невпевненість і фальстарту.
A1	Може вживати дуже короткі, ізольовані, переважно підготовлені структури, з численними паузами для підбору засобів вираження, артикуляції незнайомих слів та виправлення.

	Точність висловлювання
C2	Може точно передавати найтонші відтінки значення, використовуючи широкий діапазон кваліфікаційних мовних засобів (напр., прислівників для вираження ступеня, підрядних обмежувальних речень). Може розставляти акценти, виділяти та уникати двозначності.
C1	Може точно кваліфікувати точки зору і твердження відповідно до ступенів, напр., напевно/можливо, впевненість/сумнів, ймовірність тощо.
B2	Може впевнено передавати детальну інформацію.
B1	Може пояснити головні положення ідеї або проблеми з достатньою точністю. Може передавати просту послідовну інформацію, пов'язану з найближчими потребами, підкреслюючи те, що він/вона вважає найважливішим. Може виразити головну думку, яку він/вона хоче пояснити.
A2	Може спілкуватись, передаючи те, що він/вона хоче сказати, у вигляді простого і прямого обміну обмеженою інформацією на близькі та знайомі теми, але в інших ситуаціях він/вона змушений/а змінювати і пристосовувати висловлювання.
A1	Немає дескриптора

ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

	Загальне писемне мовлення
C2	Може писати зрозумілі, зв'язні, складні тексти у відповідному й ефективному стилі з такою логічною структурою, яка допомагає читачеві виділити основні положення.
C1	Може писати зрозумілі, добре структуровані тексти на складні теми, підкреслюючи відповідні вихідні положення, викладаючи і доводячи точки зору досить докладно, з допоміжними пунктами, причинами й відповідними прикладами, та завершуючи логічним висновком. .
B2	Може писати зрозумілі, детальні тексти наряд знайомих тему межах своєї сфери інтересів, узагальнюючи й оцінюючи інформацію та аргументи з певної кількості джерел.
B1	Може писати послідовні зв'язні тексти на ряд знайомих тем у межах свого кола інтересів, з'єднуючи серії більш коротких простих елементів у лінійний відрізок мовлення.
A2	Може писати серії простих фраз та речень, з'єднаних простими конекторами "та/і/й", "але/проте" і "тому, що".
A1	Може писати прості ізольовані фрази та речення.

	Творче письмо
C2	Може писати чіткі, зв'язні, дуже розгорнуті оповідання/історії та описи подій і вражень у стилі, що відповідає даному жанру.
C1	Може писати чіткі, детальні, зв'язні та розгорнуті описи і вигадані тексти впевненим, особистим, природним стилем, що відповідає рівню уявного читача.
B2	Може писати чіткі, детальні описи дійсних або уявних подій чи вражень, виділяючи зв'язки між думками у вигляді чіткого зв'язного тексту і дотримуючись прийнятих умовностей відповідного жанру. Може писати чіткі, детальні описи на різні теми, що стосуються його/її інтересів. Може написати огляд фільму, книги або п'єси.
B1	Може писати послідовні детальні описи на цілий ряд знайомих тем у межах кола своїх інтересів. Може висловлювати на письмі враження, описуючи почуття і ставлення у вигляді простого зв'язного тексту. Може описати подію, недавню подорож-реальну чи уявну. Може на письмі переказати історію.
A2	Може писати зв'язними реченнями про повсякденні аспекти свого оточення, напр. людей, місця, роботу або навчання. Може написати дуже короткий, елементарний опис подій, минулої діяльності та особистих вражень. Може написати серії простих фраз і речень про сім'ю, житлові умови, освітній рівень, теперішнє або попереднє місце роботи. Може писати прості, короткі уявні біографії та прості вірші про людей.
A1	Може писати простими фразами і реченнями про себе та інших (уявних) людей, де вони живуть і що вони роблять.

	Доповіді і твори/есе
C2	Може писати чіткі, зв'язні, складні доповіді, статті або твори/есе з певної проблеми або давати критичну оцінку запропонованих творчих робіт чи літературних творів.
C1	Може писати чіткі, добре структуровані твори на складні теми, підкреслюючи відповідні основні положення. Може досить докладно сформулювати і довести точки зору/погляди з допоміжними аргументами, доказами та відповідними прикладами.
B2	Може написати твір або доповідь з послідовно розгорнутою аргументацією, належним чином підкреслюючи значущі думки та наводячи відповідні допоміжні деталі. Може оцінити різні думки або шляхи вирішення проблеми. Може написати повідомлення або твір з розвиненою аргументацією, наводячи докази "за" і "проти" певної точки зору та пояснюючи переваги і недоліки різних варіантів. Може узагальнити інформацію та аргументи з певної кількості джерел.
B1	Може писати короткі, прості твори на знайомі теми. Може написати резюме, доповідь і досить впевнено викласти свої погляди щодо зібраної фактичної інформації про знайомі, звичайні та незвичайні речі в межах своїх інтересів. Може писати дуже короткі повідомлення відповідного стандартного формату, в яких розповідається про звичайну фактичну інформацію та наводяться причини вчинків.
A2	Немає дескриптора
A1	Немає дескриптора

	Конспектування (лекцій, семінарів і т.д.)
C2	Розуміє все, що мається на увазі, на що натикається у сказаному, і може робити відповідні записи так само вільно, як і записи прямо сказаного мовцем.
C1	Може робити детальні записи під час лекції на теми його/її сфери інтересів, записуючи інформацію настільки точно й близько до оригіналу, що записами можуть користуватись інші люди.
B2	Може розуміти чітко структуровану лекцію на знайому тему і робити записи пунктів, які він вважає важливими, навіть якщо він/вона концентрується здебільшого власне на словах і, як наслідок, пропускає деяку інформацію.
B1	Може досить точно робити записи під час лекції для власного подальшого використання за умови, що тема є в межах його/її сфери інтересів, мовлення чітке і зв'язне, логічно Може конспектувати у вигляді ключових пунктів під час лекції з послідовним викладом матеріалу за умови, що тема знайома, а мовлення сформульоване простими засобами і представлене з чіткою нормативною вимовою.
A2	Немає дескриптора
A1	Немає дескриптора

	Робота з текстом
C2	Може узагальнити інформацію з різних джерел, структуруючи аргументи і висновки для логічного викладу загального результату.
C1	Може узагальнити довгі, складні тексти.
B2	Може узагальнити широкий спектр фактичних і художніх текстів, коментуючи їх та обговорюючи протилежні точки зору і головні теми. Може узагальнити уривки з періодичних статей, інтерв'ю та документальних матеріалів, що містять певні погляди, аргументи і дискусії. Може резюмувати сюжет або окремі події фільму чи п'єси.

B1	Може узагальнити короткі відрізки інформації з кількох джерел та підсумувати їх для когось іншого. Може переказувати своїми словами короткі письмові уривки, використовуючи лексику і граматику тексту-оригіналу.
A2	Може визначити і відтворити ключові слова та фрази або короткі речення з короткого тексту в рамках обмежених компетенцій та досвіду учня. Може переписувати короткі тексти друкованого або чіткого рукописного характеру.
A1	Може переписувати прості слова та короткі тексти, представлені у стандартному друкованому вигляді.

СЛУХАННЯ

	Загальне слухання
C2	Без жодних труднощів розуміє будь-який вид усного мовлення, живого чи в запису, що звучить з природною швидкістю.
C1	Розуміє достатньо, щоб стежити за розгорнутим мовленням на абстрактні або складні теми поза його/її сферою інтересів, хоча їй/йому може знадобитись уточнення окремих деталей, особливо коли акцент незнайомий. Може впізнавати широке коло ідіоматичних виразів та колоквіалізмів, виділяючи зміни реєстрів мовлення. Може розуміти розгорнуте мовлення, навіть коли воно не зовсім зв'язне і коли смислові зв'язки в ньому є імпліцитними і не виражені експліцитно.
B2	Може розуміти нормативне усне мовлення, живе або в запису, як на близькі, так і на незнайомі теми, які звичайно зустрічаються в особистому, суспільному, академічному або професійному житті. Лише надзвичайний фоновий шум, неадекватна структура висловлювання та/або вживання ідіоматизмів впливає на здатність розуміти. Може розуміти головні думки мовлення, складного у змістовому та лінгвістичному планах, як на конкретні, так і на абстрактні теми, оформленого нормативною вимовою, у тому числі - технічні дискусії з її/його спеціальності. Може розуміти розгорнуте мовлення, складні лінії аргументації за умови, що тема досить знайома і напрям розмови позначається ознаками експліцитно.
B1	Може розуміти лінійну фактичну інформацію, що стосується загальних побутових або пов'язаних з роботою тем, розрізняючи як основний зміст, так і специфічні деталі, за умови чіткої артикуляції та вимови, до якої звик/ла. Може розуміти головний зміст чіткого нормативного мовлення про знайомі теми, що регулярно зустрічаються на роботі, у школі, на дозвіллі і т.д., у тому числі короткі
A2	Може зрозуміти достатньо, щоб задовольнити конкретні потреби, якщо мовлення чітке й повільне. Може розуміти фрази та вирази, що відносяться до сфер найближчих пріоритетів (напр. елементарна особиста інформація про сім'ю, покупки, місцеву географію, роботу), якщо мовлення чітке й повільне.
A1	Може розуміти мовлення, якщо воно дуже повільне і ретельно артикульоване, з довгими паузами для його/її полегшення сприймання.

	Розуміння розмови (діалогічного мовлення) носіїв мови
C2	Як C1
C1	Може легко розуміти складні діалоги між іншими учасниками групової дискусії або дебатів, навіть на абстрактні, складні незнайомі теми.
B2	Може розуміти поживавлену розмову носіїв мови. Може з певним зусиллям "вловити" багато зі сказаного навколо нього/неї, але може вважати для себе важким стати активним учасником дискусії з кількома носіями мови, які ніяк не змінюють свого мовлення.
B1	Може в основному зрозуміти головний зміст складної дискусії навколо нього/неї, якщо мова чітко артикульована, а вимова нормативна.
A2	Може в основному ідентифікувати тему дискусії навколо неї/нього, коли мовлення повільне й чітке.
A1	Немає дескриптора.

	Слухання в ролі члена Живої розмови
C2	Може слухати спеціалізовані лекції та презентації і де вживається велика кількість колоквиалізмів, регіональних висловів або незнайомої термінології.
C1	Може слухати більшість лекцій, дискусій і дебатів з відносною легкістю.
B2	Може зрозуміти основне з лекцій, розмов і доповідей та інших форм академічної/ професійної презентації, які за змістом і лінгвістичне є складними.
B1	Може слухати лекцію або розмову у межах своєї сфери, якщо предмет мовлення знайомий, презентація лінійна, а структура мовлення чітка. Може розуміти прості послідовні короткі розмови на знайомі теми, якщо вони проходять на чітко артикульованому нормативному мовленні.
A2	Немає дескриптора
A1	Немає дескриптора

	Слухання оголошень та інструкцій
C2	Як C1
C1	Може вилучати специфічну інформацію з неякісних, з аудіоперешкодами публічних звернень, напр. на станції, спортивних стадіонах і т.д. Може розуміти складну технічну інформацію, таку як оперативні інструкції, специфікації на знайомих продуктах, пропозиції послуг.
B2	Може розуміти повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми, мовлення яких нормативне.
B1	Може розуміти просту технічну інформацію, напр., оперативні інструкції до побутової техніки. Може розуміти детальні вказівки.
A2	Може зрозуміти основне з короткого, чіткого, простого повідомлення чи оголошення. Може розуміти прості пояснення, як дістатись від пункту А до пункту Б, пішки чи на транспорті.
A1	Може розуміти інструкції, сформульовані ретельно й повільно, і розуміє короткі прості вказівки.

	Слухання радіо та аудіозаписів
C2	ЯкC1
C1	Може розуміти широкий спектр записаних і трансльованих матеріалів, у тому числі деякі ненормативні говірки, і визначати найтонші деталі, включаючи імпліцитні зв'язки і стосунки між мовцями.
B2	Може розуміти записи нормативного мовлення, яке здебільшого зустрічається в суспільному, професійному або академічному житті, і визначати погляди і ставлення мовця так само добре, як і зміст інформації. Може розуміти більшість документальних радіопередач та більшість інших записаних або трансльованих аудіоматеріалів, мовлення яких нормативне, і може визначити настрій, тон мовця тощо.
B1	Може розуміти зміст інформації більшості записаних або трансльованих матеріалів на теми особистих інтересів, мовлення яких чітко й нормативне. Може розуміти основний зміст радіоновин і простіших записаних передач про знайомі предмети, якщо мовлення відносно повільне й чітке.
A2	Може розуміти й вилучати основну інформацію з коротких аудіоуривків на передбачувані побутові сюжети (теми, речі, предмети), якщо мовлення повільне й чітке.
A1	Немає дескриптора.

ЧИТАННЯ

	Загальне читання
C2	Може розуміти та критично інтерпретувати практично усі форми писемного мовлення, у тому числі абстрактне, зі складною структурою або з великою кількістю літературних та нелітературних письмових колоквалізмів. Може розуміти широкий спектр довгих і складних текстів, розпізнаючи тонкі стилістичні прийоми та значення, передані як імпліцитно, так і експліцитно.
C1	Може розуміти в деталях розгорнуті, складні тексти незалежно від того, чи відносяться вони до його/її власної сфери діяльності/спеціальності за умови, що можна перечитати важкі місця.
B2	Може читати з високим ступенем самостійності, адаптуючи стиль і швидкість читання до різних текстів і цілей, і вибірково використовуючи відповідні довідкові джерела. Має широкий активний словниковий запас читання, але може відчувати деякі утруднення при зустрічі з маловживаними ідіомами.
B1	Може читати послідовний фактичний текст про предмети, що стосуються його/її сфери та інтересів із задовільним рівнем розуміння.
A2	Може розуміти короткі, прості тексти на знайомі теми конкретного типу, побудовані на широковживаному мовленні про побут і роботу. Може розуміти широкі, прості тексти, що містять широковживану лексику, у тому числі й частину інтернаціонального словника.
A1	Може розуміти дуже короткі, прості тексти - по одній фразі за один раз, спираючись на знайомі імена/ назви, слова та елементарні фрази, і якщо потрібно, перечитуючи.

	Читання кореспонденції
C2	Як C1
C1	Може розуміти будь-яку кореспонденцію, користуючись час від часу словником.
B2	Може читати кореспонденцію, пов'язану із своєю сферою інтересів, відразу схоплюючи найсуттєвіше.
B1	Може розуміти опис подій, почуттів та побажань в особистих листах на рівні, доста регулярного листування.
A2	Може розуміти елементарні типи стандартних звичайних листів та факсів (довідки/з листи-поздоровлення і т.д.) на знайомі теми.
	Може розуміти короткі прості особисті листи.
A1	Може розуміти короткі, прості послання на листівках.

	Читання з метою орієнтації
C2	Як B2
C1	Як B2
B2	Може швидко переглянути довгий і складний текст, знаходячи потрібні йому деталі. Може швидко ідентифікувати зміст і відповідність новин, статей, повідомлень на професійні теми широкого діапазону, вирішуючи, чи потрібне більш уважне їх вивчення.
B1	Може переглянути довші тексти, для того щоб знайти бажану інформацію, зібрати інформацію з різних частин тексту або з різних текстів з метою виконання спеціального завдання.
	Може знайти і зрозуміти необхідну інформацію у повсякденних матеріалах, таких як листи, брошури і короткі офіційні документи.
A2	Може знайти спеціальну, передбачену інформацію у простих повсякденних матеріалах, таких як реклама, проспекти, меню, довідкові списки та розклади.
	Може встановити місцезнаходження спеціальної інформації у списках і вилучити необхідну інформацію (напр., користуватись "Жовтими Сторінками", щоб знайти послугу або продавця). Може розуміти повсякденні/побутові підписи та зауваження: в публічних місцях (на вулицях, в ресторанах, на залізничних станціях), на робочих місцях (вказівки, інструкції, попередження/застереження).
A1	Може впізнати знайомі назви, слова і дуже прості фрази або прості написи у більшості звичайних повсякденних ситуацій.

	Читання для отримання інформації та аргументації
C2	Як C1
C1	Може розуміти в деталях широкий діапазон довгих/розгорнутих, складних текстів, які звичайно зустрічаються в суспільному, професійному та академічному житті, розуміючи найдрібніші деталі, у тому числі ставлення і погляди.
B2	Може вилучати інформацію, думки і точки зору з вузькоспеціальних джерел у межах своєї сфери.
	Може розуміти спеціальні статті поза своїм полем діяльності за умови, якщо можна інколи користуватись словником для підтвердження своєї інтерпретації сприйнятої термінології.
	Може розуміти статті та доповіді, що стосуються сучасних проблем, в яких автори мають особливі погляди.

B1	Може знаходити основні положення в аргументованому тексті з чіткою структурою. Може визначати послідовність аргументацій у низці публікацій, хоча й не завжди Може знаходити основні положення у простих газетних статтях на знайомі теми (про знайомі предмети).
A2	Може знайти спеціальну інформацію у простому письмовому матеріалі, який він/вона зустрічає у побуті: листах, брошурах та коротких газетних статтях з описом подій.
A1	Може скласти свою думку щодо змісту простішого інформаційного матеріалу та коротких простих описів, особливо коли є візуальна опора.

	Читання інструкцій
C2	Як C1
C1	Може розуміти в деталях довгі, складні інструкції про новий прилад або процедуру незалежно від того, чи відноситься інструкція до його/її власної сфери діяльності, за умови, якщо він/вона може перечитати складні місця.
B2	Може розуміти довгі, складні інструкції у своїй сфері, у тому числі деталі про умови або застереження, якщо є можливість перечитати важкі місця.
B1	Може розуміти чітко написані прості інструкції щодо частини/деталі обладнання.
A2	Може розуміти правила, наприклад, техніки безпеки, сформульовані простою мовою. Може розуміти прості інструкції до обладнання, що використовується у повсякденному житті - напр., громадський телефон.
A1	Розуміє при читанні прості короткі розпорядження/пояснення (напр., як потрапити з пункту А до пункту Б).

СОЦІОЛІНГВІСТИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

	Соціолінгвістична відповідність
C2	Вільно володіє ідіоматичними зворотами і колоквалізмами з усвідомленням конотативних рівнів значень. Повністю усвідомлює соціолінгвістичні та соціокультурні особливості використання мови її носіями і може реагувати належним чином. Може успішно виступати посередником у спілкуванні між носіями мови, яка вивчається, і своїми співвітчизниками, враховуючи соціокультурні та соціолінгвістичні особливості.
C1	Може впізнавати широкий спектр ідіоматичних виразів та колоквалізмів, усвідомлюючи реєстрові відмінності; проте може відчувати потребу в уточненні окремих деталей, особливо коли акцент незнайомий. Може розуміти фільми, в яких вживається значна кількість сленгового словника та ідіоматичних виразів і зворотів. Може гнучко і ефективно користуватись мовленням з соціальними цілями, у тому числі в емоційному, алюзивному та жартівливому аспектах.
B2	Може висловлюватись упевнено, чітко і ввічливо у формальному та неформальному реєстрах, адекватно ситуації та особистості співрозмовника. Може з певним зусиллям розуміти і брати участь в групових дискусіях/бесідах, навіть коли мова швидка й розмовна. Може підтримувати стосунки з носіями мови без того, щоб ненавмисне їх розсмішити, роздратувати, або змусити поводитись інакше, ніж вони поводитись би з носієм мови. Може висловлюватись відповідно до ситуації та уникати грубих помилок при

B1	Може виконувати й реагувати на широкий спектр мовленнєвих функцій, вживаючи їх найзагальніші експоненти (вирази, висловлювання) в нейтральному реєстрі. Усвідомлює основні правила ввічливості та діє у відповідності до них. Усвідомлює і звертає увагу на найважливіші відмінності між звичаями, звичками, правилами поведінки, цінностями та ідеалами, характерними для спільноти, мова якої вивчається, і власного народу.
A2	Може виконувати й реагувати на основні мовленнєві функції, такі як інформаційний обмін та вимоги, і виражати свої погляди і ставлення простими засобами. Може спілкуватись просто, але ефективно, вживаючи вирази загального вжитку та виконуючи елементарні звичайні дії. Може справлятися з дуже короткими соціальними контактами, використовуючи повсякденні ввічливі форми привітання і звертання. Може відповідати на запрошення, пропозиції, вибачення тощо.
A1	Може встановити елементарний соціальний контакт, використовуючи найпростіші повсякденні ввічливі форми: привітання та прощання; знайомства; вживати для цього "будь ласка, дякую, пробачте" і т.д.

	Гнучкість
C2	Виявляє значну гнучкість під час реформулювання ідей за допомогою різноманітних лінгвістичних форм для виділення та диференціації відповідно до ситуації, особи співрозмовника і т.д. та з метою уникнення двозначності.
C1	Як B2+
B2	Може привести зміст і форму власного висловлювання у відповідність до ситуації та реципієнта, а також враховувати рівень формальності залежно від обставин. Може пристосовуватись до змін напрямку, стилю та поставлених акцентів, які звичайно відбуваються в розмові. Може варіювати формулювання того, що він/вона хоче сказати.
B1	Може адаптувати своє висловлювання з метою вирішення незвичайних, навіть складних/важких ситуацій. Може гнучко використовувати широкий діапазон простих мовленнєвих засобів для вираження того, що він/вона хоче сказати.
A2	Може адаптувати вивчені прості фрази до особливих обставин шляхом обмежених лексичних замінів. Може розгортати вивчені фрази шляхом простих перестановок їх елементів.
A1	Немає дескриптора.

	Дотримання правил ведення бесіди
C2	Як C1
C1	Може швидко вибрати відповідну фразу з доступного діапазону дискурсивних функцій, щоб ввести свої репліки для підтримання розмови, або виграти час та отримати можливість подумати під час спілкування.

B2	Може належним чином вступати в дискусію/бесіду, використовуючи для цього відповідні мовленнєві засоби. Може належним чином починати, підтримувати та закінчувати висловлювання, ефективно дотримуючись правил ведення бесіди. Може ініціювати висловлювання, вступати відповідно до своєї черги та закінчувати розмову, коли їй/ йому це потрібно, хоча не завжди може це зробити елегантно. Може використовувати готові фрази (напр.. That's a difficult question to answer/На це запитання важко відповісти), щоб виграти час і вступити до бесіди тоді, коли сформулює те, що хоче сказати.
B1	Може вступати в дискусію/бесіду на знайому тему, використовуючи фразу, відповідну початку висловлювання. Може ініціювати, підтримувати та завершувати просту бесіду сам-на-сам на теми, які близькі/знайомі або мають персональний інтерес.
A2	Може вживати прості прийоми, щоб почати, підтримувати або закінчувати коротку розмову. Може ініціювати, підтримувати і завершувати просту бесіду сам-на-сам. Може привернути до себе увагу.
A1	Немає дескриптора.

	Розгортання теми
C2	Як C1
C1	Може робити продумані описи та розповіді, інтегруючи підтеми, розвиваючи окремі положення та завершуючи відповідним висновком.
B2	Може розвивати чіткий опис або розповідь, аргументуючи й захищаючи власні погляди, наводячи відповідні деталі та приклади.
B1	Може досить вільно робити просту розповідь або опис у вигляді лінійної послідовності фактів.
A2	Може розповісти історію або щось описати у вигляді простого переліку фактів.
A1	Немає дескриптора.

	Зв'язність і злитність
C2	Може побудувати зв'язний і злитний текст, повноцінно й доречно використовуючи різноманітні граматичні структури і широкий діапазон схем зв'язку.
C1	Може продукувати чітке, плавне, логічне мовлення, виявляючи контрольоване використання граматичних структур, конекторів та схем зв'язку.
B2	Може ефективно використовувати різноманітні засоби/слова зв'язку, щоб чітко позначити вид зв'язків між думками. Може використовувати обмежену кількість схем зв'язку, щоб пов'язати свої висловлювання у чітке, зв'язне мовлення, хоча у довгих репліках можуть бути деякі "перескакування".
B1	Може зв'язати серії коротких, дискретних, простих елементів у зв'язну, лінійну послідовність фактів.
A2	Може вживати найпоширеніші конектори для зв'язування простих речень з метою розповіді історії або опису чого-небудь у вигляді простого переліку фактів. Може зв'язати групи слів за допомогою простих конекторів як "and", "but" та "because"/"та/і/й", "проте", "тому що".
A1	Може зв'язувати слова або групи слів за допомогою дуже простих лінійних конекторів, як "and " або "then" /"та/і/й" або "тоді/потім".

Тест 1-го року навчання

PhD English

(1st year)

Section 1. Listening (3x13) 39 балів

Section 2. Language (1x30) 30 балів

Section 3. Reading (2x7) 14 балів

Section 4. Writing 17 балів

100 балів

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	Writing

Section 1. Listening

Listen to five people talking about strange or puzzling things. Which five of these things do they talk about? (+, -)

- 1 a number puzzle
- 2 a crossword puzzle
- 3 a TV game show
- 4 a detective story
- 5 a science fiction film
- 6 a children's treasure hunt
- 7 a dream/nightmare
- 8 an Internet game

Listen again and choose from the list A-E how each speaker feels about what he or she is talking about.

- A** He/she felt differently from how he/she had anticipated.
B He/she felt unsure about where he/she was.
C He/she found it hard to stop what he/she was doing.
D He/she is inspired to do something he/she has seen.
E He/she feels very differently from someone he/she is describing.

Speaker 1 9. _____

Speaker 2 10. _____

Speaker 3 11. _____

Speaker 4 12. _____

Speaker 5 13. _____

Section 2. Language

There are mistakes in some of these sentences. (+, -)

14. Remembering it was Sally's birthday, he decided to give her a call.

15. Anyone arrived after the performance starts will not be permitted to take their seats until the interval.

16. Not have a garden of his own, he likes to go and sit in the park nearby.

17. Because being from a large family, he enjoyed big meals with lots of talk and laughter.
18. He just sat on the sofa, watching TV.
19. Smiled to herself, she put the Sunday newspaper on Simon's desk.
20. Knowing how much she liked flowers, he bought her a large bunch of white roses.
21. When noticing that the front door was open, he went inside to investigate.
22. Having so much money didn't always make him particularly happy.
23. As soon as realizing he had left his umbrella at home, he decided to go back and get it.

Chose the right linking elements pairs of sentences into one sentence using the expression in brackets.

24. I'd like to take a map of the area. I don't want to get lost **(a)so that / b)because)**
25. We should take a first-aid kit. It's possible someone might have an accident **(a)in case / b)because)**
26. We need to start packing this evening. This will mean we can leave by 9.00 a.m. tomorrow **(a)in order to / b)therefore)**
27. We must keep very quiet. We don't want to disturb any of the animals **(a)so as not to / b)as)**
28. Shall I pick you up from the airport? Then you won't need to worry about getting a taxi **(a)so that / b)then)**
29. Let me give you my mobile number. You could call me if there are any problems **(a)in case / b)then)**
30. He made this film. Let people know that these animals are nearly extinct **(a)to / b)because)**
31. We took a taxi. We wanted to be sure we arrived on time **(a)so as to / b)because)**
32. I think I'll take a book. It's possible that I will have to wait a long time for a doctor to see me **(a)in case / b)because)**
33. It's important that we look at alternative forms of energy. We must protect the environment in the future **(a)in order to / b)because)**

Read the text below and decide which answer (A, B, C or D) best fits each space.

Long Way Round

by Ewan McGregor

Long Way Round is the tale of a remarkable journey made by two men on motorbikes. But these are not **(34)**_____ any two men: Ewan McGregor is one of Britain's most successful actors and Charley Boorman is the son of the well-known film director John Boorman.

McGregor, it seems, is **(35)**_____ about motorbikes. And one day, while **(36)**_____ at a map of the world, it occurred to him that there was no **(37)**_____ why they wouldn't be able to ride by bike all the way round the world. So, he **(38)**_____ the idea over a meal to his best friend, Charley Boorman.

(39)_____ afterwards, they raced through Europe, Russia and then down through Canada and America. But as the miles slipped beneath the tyres of their big BMWs, their troubles started.

Exhaustion, injury and accidents **(40)**_____ their strength. Treacherous roads, **(41)**_____ weather and turbulent politics challenged their stamina. And **(42)**_____, despite all the obstacles, they managed to ride more than twenty thousand miles in four months, changing their lives forever in the **(43)**_____. As they travelled, they documented their trip, taking photographs and writing diaries by the campfire.

Long Way Round is the result of their adventures – a fascinating, frank and highly entertaining travel book about two friends riding round the world together and, against all the odds. Their dream came true.

34. A only B hardly C quite D just
35. A keen B mad C insane D infatuated
36. A gazing B glaring C watching D noticing
37. A purpose B cause C reason D sense
38. A considered B encouraged C suggested D raised

39. A Quickly B Shortly C Promptly D instantly
40. A tested B evaluated C examined D investigated
41. A undecided B uncomfortable C unlikely D unpredictable
42. A however B but C yet D even
43. A course B practice C method D process

Section 3. Reading

You are going to read an article about happiness. 7 sentences have been removed from the article. Choose the sentences.

How to be happy

Happiness is hard to define. For some people it's about being in love or the birth of a child, for others, winning the lottery or being in touch with nature. 44 ☐ Positive psychology expert, Sheila Panchal, explains: 'Psychologists have identified three elements to happiness - having pleasures in life, being engaged and using your strengths on a regular basis, and experiencing a sense of meaning by feeling part of something greater than yourself.'

Happy people have stronger immune systems - when exposed to the flu virus, they are more able to resist it and they recover from surgery faster. 45 ☐ That's the conclusion from an analysis of the attitudes of new nuns entering an American convent in 1932. Psychologists rated each of them for the level of positive feeling expressed and found a correlation with how long each nun lived.

The relationship between money and happiness is complex. 'If you're below the breadline, then extra money makes a difference to your happiness,' says Panchal. But after a certain level of income, extra money does not make you that much happier. 46 ☐ In one study, Harvard students were asked what they would prefer - a world where they got \$50,000 a year and everyone else got \$25,000, or one where their income was doubled to \$100,000, but others got more - \$250,000. The majority preferred the first world, where they got less in absolute terms, but at least it was more than everyone else.

Studies on twins show a strong genetic component in happiness and depression. This is not just because twins share the same environment - research on identical twins brought up apart shows the same. However, the genes involved in happiness are unknown and, as with all psychological attributes, it is likely that many different genes are responsible. 47 ☐ Low levels of serotonin are linked to depression. Drugs like Prozac boost serotonin levels and so lift depression and improve mood. But even if you are born miserable, you can still learn to be happier by changing your outlook and attitude. Relationships are one of the most important sources of our happiness. Socioeconomic surveys in Germany suggest that both men and women become happier when they marry. Happiness increases as the marriage approaches, peaks in the first year and then decreases a little as people get used to their new status.

48 ☐ Children, as you might expect, are a source of joy when they are born, but within two years, their parents' happiness tends to revert to its former level.

Happiness around the world is tracked by projects such as the World Database of Happiness. 49 This appears to be true despite massive increases in the standard of living and quality of life. Dr Stevens identifies two major barriers to achieving happiness in the 21st century - the car and the media. Cars isolate you from the local community so that your neighbourhood and town centre more often feel like threatening places rather than a positive resource. Television (and to a lesser extent print media) exposes people to violence, bad news and consumer pressures which create fear and discontent. TV watching is also passive and takes away time that could be used for much more satisfying activities.

According to the US General Social Survey, the main sources of happiness are, in order of importance: family relationships, finances, work, social networks and health. Added to that are personal values and freedom. Based on his long-standing research, Dr Stevens claims happiness comes from the body, relationships and learning to direct your thoughts in a positive way. 50 ☐ It means taking definite steps to improve your life. 'Take exercise and watch your diet, work at caring, loving relationships and give them the time they need,' he says. 'Smile at strangers, make small gestures and, above all, list the good things you have to be grateful for. If you think like this, wellbeing and good feelings will follow.'

- A** One key factor seems to be that we start to compare ourselves with others and this creates discontent.
- B** That doesn't just mean vaguely wishing that things in your life were different.
- C** However, it still remains at a higher level than in the single state.
- D** In scientific terms, happiness has different dimensions.
- E** This is something governments don't appear to be very concerned about.
- F** One group of genes that may be involved in positive mood are those dealing with the brain chemical serotonin.
- G** Happy people also tend to live longer.
- H** It seems that populations in Western countries, such as Britain, have not got any happier since 1950.

Section 4. Writing

You have been asked to write an essay giving your views on the following statement.

More and more cinemas are going to close down because people today just sit at home and watch films on their TV and computer (120-150 words).

Додаток 2

Тест 1-го року навчання

PhD English

(1st year)

Section 1. Listening (3x13) 39 балів

Section 2. Language (1x30) 30 балів

Section 3. Reading (2x7) 14 балів

Section 4. Writing 17 балів

100 балів

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	Writing

Section 1. Listening

Listen to five people talking about strange or puzzling things. Which five of these things do they talk about? (+, -)

- 1 a number puzzle
- 2 a crossword puzzle
- 3 a TV game show
- 4 a detective story
- 5 a science fiction film
- 6 a children's treasure hunt
- 7 a dream/nightmare
- 8 an Internet game

Listen again and choose from the list A-E how each speaker feels about what he or she is talking about.

- A** He/she felt differently from how he/she had anticipated.

- B** He/she felt unsure about where he/she was.
C He/she found it hard to stop what he/she was doing.
D He/she is inspired to do something he/she has seen.
E He/she feels very differently from someone he/she is describing.

- Speaker 1 9. _____
 Speaker 2 10. _____
 Speaker 3 11. _____
 Speaker 4 12. _____
 Speaker 5 13. _____

Section 2. Language

There are mistakes in some of these sentences. (+, -)

14. Remembering it was Sally's birthday, he decided to give her a call.
 15. Anyone arrived after the performance starts will not be permitted to take their seats until the interval.
 16. Not have a garden of his own, he likes to go and sit in the park nearby.
 17. Because being from a large family, he enjoyed big meals with lots of talk and laughter.
 18. He just sat on the sofa, watching TV.
 19. Smiled to herself, she put the Sunday newspaper on Simon's desk.
 20. Knowing how much she liked flowers, he bought her a large bunch of white roses.
 21. When noticing that the front door was open, he went inside to investigate.
 22. Having so much money didn't always make him particularly happy.
 23. As soon as realizing he had left his umbrella at home, he decided to go back and get it.

Chose the right linking elements pairs of sentences into one sentence using the expression in brackets.

24. I'd like to take a map of the area. I don't want to get lost (**a**)so that / (**b**)because)
 25. We should take a first-aid kit. It's possible someone might have an accident (**a**)in case / (**b**)because)
 26. We need to start packing this evening. This will mean we can leave by 9.00 a.m. tomorrow (**a**)in order to / (**b**)therefore)
 27. We must keep very quiet. We don't want to disturb any of the animals (**a**)so as not to / (**b**)as)
 28. Shall I pick you up from the airport? Then you won't need to worry about getting a taxi (**a**)so that / (**b**)then)
 29. Let me give you my mobile number. You could call me if there are any problems (**a**)in case / (**b**)then)
 30. He made this film. Let people know that these animals are nearly extinct (**a**)to / (**b**)because)
 31. We took a taxi. We wanted to be sure we arrived on time (**a**)so as to / (**b**)because)
 32. I think I'll take a book. It's possible that I will have to wait a long time for a doctor to see me (**a**)in case / (**b**)because)
 33. It's important that we look at alternative forms of energy. We must protect the environment in the future
 (**a**)in order to / (**b**)because)

Read the text below and decide which answer (A, B, C or D) best fits each space.

Long Way Round

by Ewan McGregor

Long Way Round is the tale of a remarkable journey made by two men on motorbikes. But these are not (34) _____ any two men: Ewan McGregor is one of Britain's most successful actors and Charley Boorman is the son of the well-known film director John Boorman.

McGregor, it seems, is (35) _____ about motorbikes. And one day, while (36) _____ at a map of the world, it occurred to him that there was no (37) _____ why they wouldn't be able to ride by bike all the way round the world. So, he (38) _____ the idea over a meal to his best friend, Charley Boorman.

(39) _____ afterwards, they raced through Europe, Russia and then down through Canada and America. But as the miles slipped beneath the tyres of their big BMWs, their troubles started. Exhaustion, injury and accidents (40) _____ their strength. Treacherous roads, (41) _____ weather and turbulent politics challenged their stamina. And (42) _____, despite all the obstacles, they managed to ride more than twenty thousand miles in four months, changing their lives forever in the (43) _____. As they travelled, they documented their trip, taking photographs and writing diaries by the campfire.

Long Way Round is the result of their adventures – a fascinating, frank and highly entertaining travel book about two friends riding round the world together and, against all the odds. Their dream came true.

34. A only B hardly C quite D just
35. A keen B mad C insane D infatuated
36. A gazing B glaring C watching D noticing
37. A purpose B cause C reason D sense
38. A considered B encouraged C suggested D raised
39. A Quickly B Shortly C Promptly D instantly
40. A tested B evaluated C examined D investigated
41. A undecided B uncomfortable C unlikely D unpredictable
42. A however B but C yet D even
43. A course B practice C method D process

Section 3. Reading

You are going to read an article about happiness. 7 sentences have been removed from the article. Choose the sentences.

How to be happy

Happiness is hard to define. For some people it's about being in love or the birth of a child, for others, winning the lottery or being in touch with nature.

44 ☐ Positive psychology expert, Sheila Panchal, explains: 'Psychologists have identified three elements to happiness - having pleasures in life, being engaged and using your strengths on a regular basis, and experiencing a sense of meaning by feeling part of something greater than yourself.'

Happy people have stronger immune systems - when exposed to the flu virus, they are more able to resist it and they recover from surgery faster.

45 ☐ That's the conclusion from an analysis of the attitudes of new nuns entering an American convent in 1932. Psychologists rated each of them for the level of positive feeling expressed and found a correlation with how long each nun lived.

The relationship between money and happiness is complex. 'If you're below the breadline, then extra money makes a difference to your happiness,' says Panchal. But after a certain level of income, extra money does not make you that much happier.

46 ☐ In one study, Harvard students were asked what they would prefer - a world where they got \$50,000 a year and everyone else got \$25,000, or one where their income was doubled to \$100,000, but others got more - \$250,000. The majority preferred the first world, where they got less in absolute terms, but at least it was more than everyone else.

Studies on twins show a strong genetic component in happiness and depression. This is not just because twins share the same environment - research on identical twins brought up apart shows the same. However, the genes involved in happiness are unknown and, as with all psychological attributes, it is likely that many different genes are responsible.

47 ☐ Low levels of serotonin are linked to depression. Drugs like Prozac boost serotonin levels and so lift depression and improve mood. But even if you are born miserable, you can still learn to be happier by changing your outlook and attitude.

Relationships are one of the most important sources of our happiness. Socioeconomic surveys in Germany suggest that both men and women become happier when they marry. Happiness increases as

the marriage approaches, peaks in the first year and then decreases a little as people get used to their new status.

48 ☐ Children, as you might expect, are a source of joy when they are born, but within two years, their parents' happiness tends to revert to its former level.

Happiness around the world is tracked by projects such as the World Database of Happiness.

49 ☐ This appears to be true despite massive increases in the standard of living and quality of life. Dr Stevens identifies two major barriers to achieving happiness in the 21st century - the car and the media. Cars isolate you from the local community so that your neighbourhood and town centre more often feel like threatening places rather than a positive resource. Television (and to a lesser extent print media) exposes people to violence, bad news and consumer pressures which create fear and discontent. TV watching is also passive and takes away time that could be used for much more satisfying activities.

According to the US General Social Survey, the main sources of happiness are, in order of importance: family relationships, finances, work, social networks and health. Added to that are personal values and freedom. Based on his long-standing research, Dr Stevens claims happiness comes from the body, relationships and learning to direct your thoughts in a positive way.

50 ☐ It means taking definite steps to improve your life. 'Take exercise and watch your diet, work at caring, loving relationships and give them the time they need,' he says. 'Smile at strangers, make small gestures and, above all, list the good things you have to be grateful for. If you think like this, wellbeing and good feelings will follow.'

A One key factor seems to be that we start to compare ourselves with others and this creates discontent.

B That doesn't just mean vaguely wishing that things in your life were different.

C However, it still remains at a higher level than in the single state.

D In scientific terms, happiness has different dimensions.

E This is something governments don't appear to be very concerned about.

F One group of genes that may be involved in positive mood are those dealing with the brain chemical serotonin.

G Happy people also tend to live longer.

H It seems that populations in Western countries, such as Britain, have not got any happier since 1950.

Section 4. Writing

You have been asked to write an essay giving your views on the following statement.

More and more cinemas are going to close down because people today just sit at home and watch films on their TV and computer (120-150 words).

PhD English

(2st year)**Variant 1**

Task 1. Listening (4x15) 60 балів

Task 2. Language (1x25) 25 балів

Task 3. Reading (1x15) 15 балів
100 балів

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55

Task 1. Listening**Watch the programme. Note which of the things below are mentioned (+) and which are not (–)?**

1. smart watch	5. drones
2. interactive television	6. brain imaging
3. smart thermostat	7. genetic data
4. driverless cars	

Complete the extracts with the following words:

- a) data b) hackers c) heating d) connected
e) out f) boat g) move h) wearable

It was the year when ⁸ _____ technology began to take off with all sorts of devices to give you information on the ⁹ _____.

They [Apple] were, after all, the company that really pushed the ¹⁰ _____ [out] on smartphones, and with their iPhones, so you wonder if their take on the smart watch will be the watch that actually finally breaks ¹¹ _____ from gadget geeks.

The magic of the interconnected world is that everything's going to be ¹² _____, so you may be somebody who's driving home from work one day and using the dashboard in your car to turn on your ¹³ _____ at home.

There are getting to be far more savvy and malicious ¹⁴ _____ out there who are looking to tap into your information, to exploit the fact that we have a lot of our ¹⁵ _____ in the cloud.

Task 2.**Fill in the blanks with the necessary form:**

16 We have to make a conscious effort to accumulate new knowledge and skills – such as... a new job.

- a) to start b) starting c) to have started

17 A mark that is much longer than it is wide ... as a line.

- a) be perceiving b) perceive c) may be perceived

18 In his book on new technologies, Addridge (2014) ... a continuous process of adapting to changes in our environment.

a) is described b) have described c) describes

19 During the 2008 banking crisis, many people talked about the Great Depression, but they ... there had been a financial crisis in 1973.

a) have forgotten b) had forgotten c) forgot

20 Another example is someone who ... for something special. ... the person identified the kind of house or trip they want, so this becomes their objective.

a) perhaps b) is likely c) might

21 The level of the sea around the UK ... by about 10 cm in the 20th century.

a) rose b) has risen c) had risen

22 In recent years environmentalists ... on greenhouse gases and the warming planet.

a) have been focused b) have focused c) had focused

23 If you ... a study plan, you will find it easier to manage your time throughout the term.

a) would organize b) organize c) will organize

24. ... greatest concern is that many of ... millions of Internet sites can easily be attacked by crackers.

a) the, the b) the, a c) the, Ø

25. Suppose, the person ... the method as the most effective to work to his aim.

a) might have been identifying b) might had identified c) might have identified

Complete the extract by an appropriate linking expression in the space provided.

a) if b) because of c) however d) if e) whether
f) if g) because h) although i) if j) whether
k) if l) however m) because n) because o) if

How to make decisions

Making decisions is a practical matter. (26)there is enough information to make the decision for us, then we, as humans, are unnecessary. It is only necessary, then, to make decisions when we have to speculate or guess (27) the analysis of the information is insufficient. Some decisions are simple to make (28)the correctness of the decision can be checked immediately. (29), the difficulty is usually that the correctness of the decision can only be checked in the future - after we've made the decision. Before making a decision we must think about the situation in which it is to be made. For example, we need to decide (30)there is a need to make a decision at all and (31) or not it's necessary to make the decision now. What will happen (32) the decision is put off? When questions like these are answered, one acceptable method of making a decision is simply to throw a die. (33) this seems irrational, there is quite a lot of sense to it. This is (34) psychologists have discovered that people tend to get to like decisions after they have been made. So (35) you're uncertain about (36) to choose one alternative or another, let 'someone else' decide and then see (37) you would be happy with that decision. (38), decisions not only have to be made but they also have to be acted upon. The 'easy way out' method suggests we choose the easiest alternative to carry out. Of course, (39) differences in personality, the 'easiest' method will differ from person to person. Once the choice has been made, make the effort to justify the decision. (40), at the end of this effort, the choice still seems acceptable, then the decision can be made. If not, then some other decision method is needed.

Task 3.

Read the text.

Good friends

Psychologists have long known that having a set of cherished companions is crucial to mental well-being. In addition, a recent study by Australian investigators concluded that our friends even help to prolong our lives. The scientists analyzed data from a decade-long survey called the Australian Longitudinal Study of Aging, which was initiated in 1992. It concentrated on the social environment, general health, lifestyle and age of death of 1,477 persons older than 70 years. Study participants were asked how much personal and telephone contact they had with friends, children, relatives and acquaintances.

Researchers were surprised to learn that friendships increased life expectancy to a far greater extent than, say, frequent contact with children and other relatives. This benefit held true even after these friends had moved away to another city and was independent of factors such as socioeconomic status, heart and way of life.

What exactly underlies this effect on longevity? Apparently, the scientists posit, it is not merely the mutual buoying of spirits that occurs among associates. What is more important is that the support given and received by friends is voluntary and pleasurable and not just the result of a sense of duty or convention. In contrast to our own families, we are able to choose our friends.

According to the Australian scientists, the ability to have relationships with people to whom one is important has a positive effect on physical and mental health. Stress and the tendency toward depression are reduced, and behaviors that are damaging to health, such as smoking and drinking, occur less frequently. The investigators speculate that in times of calamity in particular, our support networks can raise our moods and feelings of self-worth and offer helpful strategies for dealing with difficult personal challenges.

Which words and expressions in the first paragraph could the following substitute for?

- 41 friends one loves and cares for 44 begun
42 extremely important 45 focused
43 extend 46 subjects

Find in the text a word which:

- 47 means 'people' (more formal) 49 would be spelt differently in British English. How?
48 means 'is the hidden cause of' 50 means a 'serious accident or very bad event'

Find out if the statements are true (T) or false (F)

- 51 Having people who we trust and love is very important for any human being.
52 The Australian Longitudinal Study of aging started the survey and lasted from 1992 to 2002.
53 The research shows that the relatives cause increased life expectancy most of all.
54 Friendship relationships are based on our free choice.
55 Psychologists highlight that stress, depression are caused by smoking and drinking.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Кафедра прикладної лінгвістики

Тема

Залікова робота
виконана аспірантом
другого року навчання (PhD)

спеціальності _____

Науковий керівник:

Миколаїв 202____

Зміст

1. Термінологічний словник
2. Фрейм проблемної галузі
3. Обґрунтування дослідження
4. Стаття
5. Література

Contents

1. Key terms
2. Problem frame
3. Research Statement
4. Research paper
5. Literature